

Ч. 5 (109) Р. XXVI

Аванґард

ЖУРНАЛ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

Авангард

ЖУРНАЛ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ
Й АДМІНІСТРАЦІЇ :

«AVANTGARDE»
72 Bld Charlemagne
1040 BRUXELLES
Tel. 34.04.82.

ДВОМІСЯЧНИК ВИДАЄ ЦЕНТРАЛЬНА УПРАВА СУМ

VANGUARD

OFFICIAL PRESS ORGAN
OF THE UKRAINIAN YOUTH
ASSOCIATION IN EXILE
BI-MONTHLY

AVANTGARDE

REVUE DES JEUNES, BI-MESTRIEL
EDITE PAR LE COMITE CENTRAL
DE L'UNION DE LA JEUNESSE
UKRAINIENNE EN EXIL

Редагує Колегія з членів Центральної Управи СУМ
Реданційне листування й матеріали
надсилати на адресу Редакції.

Це число зредаговано в Секретаріаті ЦУ СУМ
при співпраці Реданційного Гуртка Дружинників СУМ

Фотооптичний склад : Міля Сеничан,
Графічне оформлення : Графін Яків Гніздовський.

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ НА 1972 РІК.

КРАЇНИ	ОДНЕ ЧИСЛО	РІЧНО
США	1.25 дол.	6.00 дол.
КАНАДА	1.25 дол.	6.00 дол.
АНГЛІЯ	ф.шт. 0.30	ф.шт. 1.50
АВСТРАЛІЯ	0.90 дол.	4.50 дол.
БЕЛЬГІЯ	40 б.фр.	180 б.фр.
ФРАНЦІЯ	4 ф.фр.	20.00 ф.фр.
НІМЕЧЧИНА	3 нм	15 нм
АВСТРІЯ	20 шіл	90 шіл
АРГЕНТИНА	150 пезо	800 пезо
БРАЗИЛІЯ	1.20 н.кр.	6.00 н.кр.
ПАРАГВАЙ	60 гвар	300 гвар

Богдан

Богдан Бора

КАМЕНЯРІ

Огнем ідеї спаяні в єдино.
Вони не нинуть прапор боротьби.
Чоло до неба, вище, Україно!
За кожну смерть розплатяться подвійно
Каменярі визвольної доби.

Їм гартували дух віків жахіття.
Їм протоптали шлях діди й батьки.
До неба, вище, Україно, віття!
Ти протривасш чорне лихоліття.
Відкинеш замах дикої руки.

Цвіти знаменами, шуми огнями.
Лицем до вітру повернись - греби!
Бо побіч тебе злитими рядами.
Окрилені прапрадідів ділами.
Каменярі визвольної доби.

Лети піснями широко й роздзвінно.
Як горда птиця, в синяву небес.
Ти будеш жити вічно, Україно.
В ясних степах, розкрилених орлино.
І на блакиті чорноморських плес.

Бо ти в серцях злютованих мільйонів.
У їх диханні, в шепоті мольби.
В любові, в поті, в шереху поклонів.
В ударах молотів, неначе дзвонів.
Каменярів визвольної доби

ТЛО ВИНИКНЕННЯ УПА

Роман Мірчун

22 червня 1941 року хуртовина другої Світової Війни охопила й українські землі. Україна стала тереном смертельного збройного змагу гітлерівської Німеччини з большевицькою Москвою. Це поставило перед українським народом рубом питання, як поставитись йому до грядучих подій історичного значення: залишитися німим предметом чужих плянів, зданим повністю на ласку й неласку того чи того окупанта, чи виступити на арену світових подій як підмет, як співтворець історії, ставши самому ковалем власної долі?

Єдиною організованою політичною силою в тому часі, яка діяла на Українських Землях і на чужині, була ОУН — Організація Українських Націоналістів. Тому на неї, як на єдиного ідейно-політичного керівника й речника державницьких змагань українського народу, ляг обов'язок дати відповідь на це питання. — дати відповідь декларативно і дієво, словом і чином.

Але, після трагічної загибелі з рук Москви в 1938 році Провідника ОУН полк. Євгена Коновальця морально-політична міць ПУН-у, тодішнього Проводу ОУН, почала слабнути, а чіткість і ясність лінії політичної дії почала губитися. В ПУН-і виринула думка достосовувати змагання українського народу в грядучій війні Німеччини проти Москви до плянів гітлерівської Німеччини, інакше кажучи — широю співпрацею з Німеччиною заслужити собі на те, щоб Німеччина погодилась визнати і піддержати самостійницькі змагання українського народу. Значить — орієнтація на Німеччину як на непримиримого ворога Москви і найбільшу тодішню мілітарну потугу. Це була політична концепція, сперта — як казали ті, що її проголошували, — на існуючій тоді дійсності, на реалізмі. Але ж вона являлася гострим запереченням основного політичного принципу ОУН — орієнтації на власні сили. Творець і перший керівник ОУН, полк. Євген Коновалець, клав завжди великий натиск на здобування симпатій для української справи серед чужинців і їхньої піддержки для визвольної боротьби українського народу, підкреслюючи однак при тому, що чужа піддержка має бути достосовувана нами до наших плянів і з користю для нашої Справи, а ніколи навпаки. Тому то він як керівник ОУН призначив був одного члена ПУН, полк. Ріка Ярого, діяти згідно з цією засадою на терені Німеччини, другого, ім'я Євгена Ляховича, вести таку ж саму дію на терені Англії й Америки, а сам залишався на зовсім нейтральному ґрунті — у Швейцарії, а після примусового виїзду із Швейцарії — в Італії. Ця вимога — збереження підметності й самостійності дії ОУН —

ГЕНЕРАЛ-ХОР. ТАРАС ЧУПРИНКА-ШУХЕВИЧ

мусіла бути зберігана незмінно за всяких умовин. В роках 1939-40 в ОУН пройшов «кристалізаційний фермент в висліді якого відбувся Другий Великий Збір ОУН на якому potwierджено концепцію власних сил, а провід революційної ОУН очолив відомий безкомпромісовий революціонер Степан Бандера.

Під проводом Степана Бандери ОУН задекларувала дуже виразно своє становище щодо політичної дії в програмових постановках Великого Збору:

«Тільки вповні Суверенна Українська Держава може забезпечити українському народові свободне життя й повний всесторонній розвиток усіх його сил» (т. 2) і

«Тільки шляхом революційної боротьби з наїздниками здобуде український народ свою державу» (т.3)

Значить: Не автономія України у формі «Райхскомісаріату» чи «Генерал-Губернаторства» під зверхністю Німеччини і не дія в рямцях того, на що дозволить німецька влада, але – вповні суверенна Українська Держава, яку треба здобути шляхом революційно-збройної боротьби з наїздниками. Власне – «з наїздниками», а не «з наїзником», як здавалось би, повинно було бути, бо ж майже всі українські землі були тоді під одним окупантом – Москвою. Бо Провід революційної ОУН ясно усвідомлював собі, що гітлерівська Німеччина почавши війну з Москвою може або стати союзником України в боротьбі проти спільного ворога, як цього бажали німецькі військові кола, або новим окупантом України, якщо мав бути здійснюваний план гітлерівської партії – відібрати Україну від Москви і зробити її німецькою колонією. З Німеччиною, що щиро респектуватиме повну державну суверенність українського народу, ОУН була згідною співпрацювати, як із союзником. Для гітлерівської Німеччини, яка змагатиме до перетворення України в німецьку колонію, ОУН зарезервовувала мову революційної боротьби, ставлячи таку Німеччину на рівні большевицької Москви, як нового окупанта України.

У співпраці з німецькими військовими чинниками, які задекларували респектування державної суверенності українського народу, було сформовано дві частини Українського Легіону під командуванням військового референта Проводу ОУН, Романа Шухевича. Цей легіон повинен був стати зав'язком майбутньої української армії. Політичну декларацію треба було скласти не тільки перед Німеччиною, але перед усім світом і перед історією. Актом відновлення Української Держави. Цей Акт, згідно з планом Проводу ОУН, мав бути проголошений у звільненому від большевиків Золотоверхому Києві. Але, політична ситуація і особливо несподіване заарештування німцями Провідника Степана Бандери вже в перших днях німецько-московської війни спонукали члена Проводу ОУН, Ярослава Стецька, прискіпити проголошення того Акту і з огляду на сповільнення відступу Червоної Армії, у звільненому Львові. З цих мотивів Акт відновлення Української Державності було проголошено вже в першому тижні німецько-московської війни, 30 червня 1941 року, у Львові. У проголошенні було виразно зазначено, що творена у Льво-

ві влада підпорядкується Урядові Української Держави який бу-
де створений у Києві.

Проголошення відновлення державної самостійности України змусило гітлерівську Німеччину розкрити свої плани щодо Сходу Європи вже на самому початку її походу на схід. Уряд Німеччини не міг далі прикривати все мовчанкою й таємничістю. Він мусів зайняти ясне становище щодо України негайно. На наказ самого Гітлера гестапо заарештувало Голову і деяких членів сформованого у Львові Українського Правління. Німеччина виявила, що вона проти державної самостійности українського народу, бо в її планах є перетворення відібраної від Москви України в німецьку колонію із призначенням українському народові долі німецьких колоніальних рабів, «унтерменшів».

Ясно, що вслід за словом мусів прийти чин. Значить, вслід за проголошенням відновлення Української Державности мусіла прийти чинна піддержка його. З огляду на ворожу поставу Німеччини ця піддержка мусіла виявитися у революційно-збройному виступі в обороні державної незалежности України проти гітлерівської Німеччини, як нового окупанта України.

Але прискорення проголошення Акту Державности створювало для ОУН, особливо ж для його військового сектора, особливу ситуацію. Легіон під командуванням Романа Шухевича був ще лиш на половині дороги до Києва. Запланована Проводом ОУН Українська Національна Армія тільки-що починала творитися. Тому негайним чином мусів залишатися покищо тільки демонстративний протест Легіону із відмовою дальшої співпраці його з німецькою армією, якщо уряд Німеччини не змінить негайно свого становища до України й не задекларує свого рішення респектувати державну незалежність України. До ширшої збройної дії проти гітлерівської Німеччини треба було підготувитись.

До того, було конечним теж виждати деякий час ізза політично-психологічних причин. Однорідні групи полк. Мельника почали впевняти незорієнтований український загаль, що гітлерівська Німеччина таки має добрі наміри супроти українців, а вороже поставилась тільки проти ОУН під проводом Степана Бандери. Було конечним виждати, аж німці є дії, в відношенні до українського населення на окупованих німцями частинах України, виявлять себе.

Тому то збройний виступ проти гітлерівської Німеччини не прийшов відразу.

Перший рік після вмаршу німців в Україну пройшов на посиленій підготовці військових кадрів та на політично-психологічній мобілізації всего українського народу. З організаційної сітки ОУН вилучено потрібний для збройних дій елемент в окремі військові частини, монтовано командний склад, проваджено військовий вишкіл.

В роз'яснюванні дійсної настанови німців помогли самі німці: їхня брутальна поведінка, безоглядна грабіж українського населення, масові вивози української молоді на невилъничу працю в Німеччині, заборона політичної діяльности переконали кожного українця, що гітлерівська Німеччина в відношенні до України має ті самі плани поневолення, гнѣту і колоніального визиску, що й чер-

Теренові властивості Полісся й Волині найкраще надавалися для повстансько-партизанської боротьби. Тому саме там, по році підготовчої праці, виступили перші загони Української Повстанської Армії, які скерували свою зброю одночасно проти московських і польських партизанів, як і проти німецьких окупантів.

Відновлення української державності в червні 1941 р. було проголошено з ініціативи ОУН під проводом Степана Бандери. Тому міг хтось казати, що це декларація тільки одної політичної організації, що це тільки та організація змагає до привернення державної самостійності України і вважає німців окупантами, а решта українського народу хоче бути під німецькою зверхністю. Тож коли ОУН проголосила творення УПА і візвала весь український нарід слати своїх найкращих синів в ряди УПА, то це було закликом до всенародного плебісциту для відповіді на питання, чи збройна боротьба в обороні державної незалежності України проти Німеччини є тільки кличем ОУН, чи рішенням всего українського народу. Вислід плебісциту відомий: в ряди УПА стали гідні представники всіх верств українського народу із усіх земель України, щоб власною кров'ю в бою проти кожного окупанта України вписати на сторінки історії вислід того плебісциту.

Чи УПА творилася тому, що можливість збройної перемоги УПА над гітлерівською Німеччиною і червоною Москвою здавалась комусь очевидною? Зовсім ні. Навпаки, і її організаторам, і командирам, і кожному бійцеві УПА була очевидною гнітюча нерівність сил і тягар боротьби. Але кожний вірив твердо в ідейно-моральну і політичну перемогу УПА над обома окупантами. Москва і Німеччина вимагали від українського народу рабської покорності, а боротьба УПА доказувала, що український нарід вміє захищати свою гідність, свою волю і честь. Москва і Німеччина заводили лад поневолювання народів народами і заперечення людської гідності, а УПА підняла на своїх прапорах клич рівності і свободи всіх народів і вимогу пошанування людської гідності. Організатори й члени УПА бачили нікчемність і моральну гидоту плянів Москви і Берліну і велич кличів УПА і тому були певні повної перемоги ідей і кличів УПА. Їхній зір сягав багато глибше в майбутнє, ніж до вислуду цього чи того бою. Вони знали, що до повної перемоги Правди, за яку УПА ставала до бою, треба жертви крові і що скільки б неуспіхів не було в окремих збройних сутичках, остаточна перемога, ідейно-моральна і політична буде наша.

Ця перемога над гітлерівською Німеччиною прийшла вже по кількох роках: гітлерівська Німеччина, викрившись вічною ганьбою, перестала існувати. Непродумана допомога Америки большевицькій Москві відсунула на деякий час таку ж саму програму Москви. Але лише на деякий час. Геройська боротьба УПА проти Москви після другої світової війни зірвала з Москви маску «визволителя», розкрила ганебні пляни Москви поневолювача народів і заалармувала весь свободолюбний світ. На тлі нікчемності московських плянів заясніли перед усім світом чітко кличі УПА: «Свобода народам, свобода людині».

ЗАВДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЕМІГРАЦІЇ

(доповідь виголошена на Світовому Олімпійському Злеті
Дружинників СУМ)

Моя доповідь «Завдання української еміграції» написана під аспектом нашої допомоги Україні. В цій доповіді не йдеться про наш добробут на еміграції, але про таку діяльність українців у діаспорі, яка допомагала б змаганням наших братів на Батьківщині у їх визвольній боротьбі. Не забуваймо ні на хвилину, що наш нарід вже три сторіччя перебуває в російському поневоленні, в якому російсько-большевицький режим відзначився особливою жорстокістю. В цій неволі нарід терпить наругу і приниження національної гідності, обмеження вільного розвитку, нищення культурних надбань та історичних пам'яток, ізоляцію від зовнішнього світу, терпить експлуатацію своїх природних багатств і фізичної сили народу. В Україні відбуваються нелюдські знущання, безоглядний терор і винищування політичних діячів, церковних достойників та екстермінація цілих прошарків населення.

Так звана диктатура пролетаріату, що її завели большевини, doprowadила до великої соціальної нерівності в імперії, витворюючи справжнє двокласове суспільство. Імперія стала власністю панівної кляси комуністичних вельмож-москалів. Друга кляса — це пограбовані й закріпачені невільники, поневолені москалями народи. Жінки й матері опинилися у важкому стані. Мусять працювати на важких роботах. В Україні не вистачає харчів і продуктів першої потреби. Економіка України розбудовується під кутом якнайбільшої експлуатації Росією.

Та не забуваймо одного факту, а саме, що посилена большевицька експлуатація, насильство і терор не змогли заломити українського народу, знищити ідеї свободи й концепції визвольної боротьби за свободу нації, втіленої 1918 року в нашій суверенній державі і повторно проголошеної на території України в 1939 і 1941 роках. Завдяки цій ідеї Україна веде всебічну боротьбу проти Росії в різних ділянках життя. Під цю пору спротив українського народу виявляється у виступах українських письменників, критиків і публіцистів, у боротьбі за мову, релігію, звичаї. В тій боротьбі Україна зазнала великих втрат, але це не привело до зневіри визвольного руху і народніх мас.

А втім, сила й могутність російсько-большевицької імперії в якій понад 100 мільйонів поневолених народів перебуває у важкому московському ярмі, а других 100 мільйонів, що є в сате-

літніх державах. мусять під диктат москалів послухно нагинати своє життя до російських імперіяльних потреб. — не має стійких основ. Поневолені народи і сателітні держави чекають відповідної нагоди і приготівляються до того, щоб скинути вороже панування та гегемонію Росії і така нагода прийде, з уваги на нестерпні національно-суспільні відносини в СРСР.

Основи імперії слабкі ще й тому, що через зв'язання ініціативи й творчого змагання, спричиненого системою колективізму та незацікавленням працюючого народу панщиною працею, так зване плянове господарство імперії переживає постійну кризу. Вказують на це такі великомовні фанти, що наприклад селянські присадибні господарства, які становлять три відсотки усього земельного фонду України, продукують 40 відсотків м'яса і м'ясопродуктів, понад 50 відсотків городини і овочів. Отже, без присадибних земель населення України прямо голодувало б.

Та, не зважаючи на хронічну недостачу харчів і речей щоденного вжитку, державний панівний апарат несправедливо стягає останній мізерний дорібок з населення для фінансування гігантських імперіяльних проєктів, спутників і сателітів. Боротьба за владу в середині імперії та за провід Москви в світовому міжнародньому комуністичному русі є черговими факторами, які щораз більше її послаблюватимуть. Це все разом, тобто: протиставність населення панівному режимові та боротьба поневолених народів, хронічна господарська криза імперії, боротьба панівних класів за владу і суперництво з Пекіном спричиняються до її послаблення такою мірою, що в наступній кризовій ситуації вона не подолає труднощів і остаточно мусить бути розподілена.

У важкому змаганні поневолених народів до незалежності, Україні припадає провідне завдання — з уваги на кількість її населення, що по числі є другою нацією в імперії, а також з уваги на її безкомпромісово-політичну і збройну боротьбу з часу відкинення ультіматуму большевиків 17 грудня 1917 року до нинішнього дня, врешті також тому, що Україна є тією країною серед народів Советського Союзу, яка має всі економічні підстави до незалежного існування. Природні, наземні й підземні багатства є тим фактором, що довкруги України можуть об'єднуватися інші сусідні народи і разом творити зовсім окремий господарський блок в східній Європі, який своєю самовистачальністю зможе удержувати рівновагу до російського господарського комплексу, а також зможе корисно співпрацювати з європейським, азійським, африканським і в майбутньому також з російським господарським ринком.

Свідомість конечности розподілити Советський Союз на національні держави і свідомість необхідности побудови Української соборної держави має бути тим психологічним чинником, який український народ набув за останні 50 років боротьби і який має дати силу до політичної праці і змагань в ім'я справедливої дії всім членам нашої нації. Тому найважливішим завданням кожного українця й українки де не проживали б, не втратити національної свідомости, що підкреслює власнопідметність своєї

нації і у власній душі дає їй перше місце між усіма народами світу. Це тим більше важливе, що наша нація більше ніж усі інші народи, серед яких маємо можливість жити, потребує нашої допомоги.

У зв'язку з тим розглянемо тут деякі важливіші завдання нашої еміграції в діаспорі, які, на нашу думку, можуть принести поважні користі у спільних зусиллях і значну допомогу українському народові в Україні, якщо їх з відданістю і наполегливістю виконувати. Для ясності спробуємо накреслити ці завдання еміграції в кількох різних ділянках життя.

В національній ділянці наше завдання полягає в якнайбільшому збереженні національної субстанції українського народу в Краю і на еміграції. Тут, насамперед необхідно спільними силами мобілізувати світову опінію за допомогою місцевих і міжнародних чинників у всіх країнах, щоб добитися відповідних впливів і натиску для припинення політики плянового винищування українського населення в УССР, повернення національно-культурних прав української меншини в Росії, повороту українських переселенців з неукраїнських областей Советського Союзу назад в Україну і припинення політики насильницької асиміляції й дискримінації українців у Польщі. Черговим завданням є: прийняти і зміцнити практичний плян для збереження національної субстанції самої української еміграції.

Це можна б досягнути тоді, як нове покоління буде виховане на повновартісних наслідників своїх батьків, що вийшли з України. В тій цілі треба інакше ніж досі: поставити справу школи. В більших містах скупчення, еміграція мусить необхідно зорганізувати українські гімназії. Щойно з українських гімназій вийдуть національно свідомі покоління, які відчують обов'язок продовжувати роботу своїх батьків. Такі учні з українських гімназій радо підуть на студії до Українського Вільного Університету, який при добрій освітній політиці зможе знова розвинути діяльність, подібну до тієї, що була в перший час його зорганізування в Празі, а потім по війні у Мюнхені. Прикладом української школи на еміграції нехай послужить Мала Семінарія Отців Салезіян у Римі, урухомлена Архиепископом Бучком. Хоч наука там відбувається в українській мові, учні тієї семінарії можуть після деякого доповнення вписуватися на вищі студії в різних європейських університетах. Маючи українську гімназію, вони є виховані в українському дусі і знають минуле народу не менше ніж ті, хто ходив до гімназій в Україні. Це факт, що найбільшою твердиною проти ворога є освічена в національному дусі людина, яка потрапить аргументами опрокинути ворожу концепцію і поборювати ворога на всіх ділянках життя. Крім шкіл, для національного збереження, потрібно втримати громадські установи, політичні організації і партії та організації молоді. Все це буде можливим досягнути тоді, як нове покоління дістане українську освіту.

Ми, як цілість, на еміграції мусимо перебороти в себе переконання, що в чужій країні українці обов'язково мусять посилати дітей до чужих шкіл, бо інакше діти не будуть здібні поради-ти собі в житті. Наше питання: а що українці будуть мати з то-

гз. як добре вивчений у чужій школі молодець, здобувши добру професію, відійде від українства і взагалі не схоче цікавитися країною своїх батьків. Ніхто не заперечить того факту, що чужа школа не дасть любови до нашої Батьківщини. Любов у серце дитини може влити лише рідна хата і рідна школа. Національне питання на еміграції це впершу міру питання національної освіти. Бо лише ті люди будуть працювати для України і допомагати їй, що перебрали від своїх батьків любов, і отримали знання про Україну.

В культурній діяльності еміграція має особливо важливі завдання. з уваги на заборону вільної наукової, літературної та мистецької творчости в окупованій Україні й плянове нищення українських культурних надбань. Вільна творчість може виявлятися лише за кордоном у вільному світі. Між двома війнами еміграція зі Східної України зробила багато на тому полі у Празі, Варшаві, Берліні й Парижі. Після другої світової війни культурна праця значно розвинулася в різних країнах та осередках поселення українців і корисно впливає на розвиток культурно-творчих процесів в Україні. Цю працю треба продовжувати. Українська громадськість повинна, в тому випадку, якнайбільше сприяти корисній діяльності Наукового Товариства Шевченка. Української Вільної Академії Наук та інших наукових і культурних установ, і своєю підтримкою створити для них відповідні умови праці.

Потрібно також підтримати українські видавництва, без яких культурна творчість не може бути поширена. Наукові установи і видавництва повинні отримувати від суспільних організацій допомогу для того, щоб вартісні видання розсилати до різних світових бібліотек. Головною практичною справою в культурній діяльності є те, щоб теоретичні надбання еміграції були пересилані в Україну, бо лише тоді вони допоможуть Україні в теперішній визвольній боротьбі. Їх можна посилати в формі друкованих праць, також шляхом радіопересилань із заприятельованих країн і переназивати усно за всяких сприятливих нагод.

Радіопередачі є найбільш коштовні, але при теперішній техніці необхідні. Потрібно було б старатися про отримання дозволу у заприятельованих країнах для урухомлення радіопередач. Кошти видань і радіопередач для України еміграція мала б покривати спільним зусиллям. Виданнями, через радіо і усно повинні бути передавані в Україну всі здобутки нашої еміграційної праці на полі науки, літератури, мистецтва й громадського життя, наші ідеологічні принципи й засади визвольної політики та коментарі до актуальних подій, зроблені зі становища наших незалежницьких позицій.

(ПРОДОВЖЕННЯ БУДЕ)

ТРІУМФ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

Вже від кількох літ нуртувала неугасаюча думка про потребу культурно-мистецького рейду сумівських ансамблів з Торонто («Прометей», «Діброва» і «Батурин») по європейських країнах, щоб в той спосіб навіязати тісний контакт культурного життя української спільноти по обидвох боках океану.

Треба було аж такої нагоди, як Олімпіада в Мюнхені, а в парі з цим Світовий Олімпійський Злет Дружинників СУМ і Мандрівний Сумівський Табір з Америки й Канади до Європи, щоби мрія стала дійсністю. Більш як рік ішли обабічні заходи для устійнення маршрути, піднядження приміщень і виготовлення програми. Остаточне домовлення і уточнення заіснувало в часі відвідин Канади Головою ЦУ СУМ з нагоди Пленуму Центральних Органів СУМ на початку травня 1972 р. Уточнено зокрема участь оркестри «Батурин» в поїздки і також співучасть сумівського балету «Крилаті» з Брадфорду на європейському континенті, за виключенням Англії. Проблему вельтенських коштів на поїздку розв'язано при допомозі збірок та окремих для того імпрез, так що навіть при мінімальних доходах можна було числити на покриття витрат пов'язаних з самою організацією фестивалів. Зрештою, частину коштів подорожі погодились покрити самі члени ансамблів, що свідчить про їхню велику ідейність і посвяту на службі української культури.

Разом чотири ансамблі начисляли 180 осіб і це число наганяло страху організаторам, бо треба було забезпечити транспорт автобусами, приміщення на нічліги і прохарчування, а при тому поборювати великі простори, щоб прибути на час і не зівзати передбаченої програми. Все це вимагало чимало досвіду, сприту, а також і певного ризику, без якого організація таких великих імпрез як фестивалі в різних місцях не обходиться. Найбільшим ентузіястом європейського турне був таки керівник і надхненник сумівських торонтонських ансамблів мгр. Василь Кардаш, який у своєму запалі і невсипуцій праці для випosaження ансамблів в дорогу підірвав своє здоров'я так, що мусів піти на лікування до шпиталю саме перед виїздом до Європи. На щастя в своїй передбачливості зумів підготувати на своє місце двоє диригентів, які показалися гідними довіря свого Майстра. Ними були пані Ніля Геник-Березовська, яка перейняла керівництво над «Прометеем» і «Дібровою» і Тарас Дусановський над оркестрою «Батурин».

Одним словом організація фестивалів української пісні, музики, танків в формі європейського турне сумівських ансамблів з Канади і В. Британії була поставлена на державному рівні, бо на таке число виконавців, на програму і кошти ледве чи хтось приватно мігби зважитись. Зрештою, такий подвиг

є мабуть унікальним в анналах еміграційних спільнот. На протязі двох тижнів згадані ансамблі дали дев'ять виступів у чотирьох країнах: 3 виступи у В. Британії (Лондон, Манчестер, Ноттінггам), 1 — перед відкриттям Олімпіади в Мюнхені, 2 — в Римі (Святочна Академія в 80-ліття Верховного Архiepіскопа, Кардинала Йосифа Сліпського і в Кастельгандольфо перед палатою Пали Павла 6-го) і 3 — в Бельгії (2 в Спа для української і бельгійської публіки і 1 на бельгійському Фестивалі в Мальмеді).

На виступах наших ансамблів в Англії побувало біля 9000 людей, як українців так і англійців та інші національності. В самому Манчестері, де було присутніх 5.500 осіб були між ними 2 парламентаристи, кількох дипломатичних представників, 9 мерів доокочичних міст та багато інших достойників. Прибували на концерти люди з найбільш віддалених околиць Шкотії й Валії. Фестивалі викликали небуденний ентузіазм і скріплювали свідомість спільнотної єдності нашої діаспори. Про ці виступи написав проф. В. Шаян довгий репортаж в «Українській Думці», де в найкращих словах і висловах дає оцінку концертам та їх виконавцям, а також передає свої глибокі враження з пережитого. Своїми виступами в Англії наші сумівські ансамблі дали незбитий доказ перед своєю і чужинецькою публікою, що в свободних умовах чужини можна досягти великих культурних і мистецьких надбань, більших як у задушливій атмосфері колоніального затиску поневоленої Батьківщини, де мистецтво, на жаль, мусить служити чужій ідеї імперіального московського самозбереження. Реакція англомовної преси, радієві коментарі та публіки були сповнені подиву і захоплення.

Виступ наших ансамблів, скріплених також сумівським балетом «Крилаті» з Бадфорд, під керівництвом маестра О. Бур'яка, в Мюнхені, два дні перед офіційним відкриттям Олімпіади, був також успішний, хоч при кращій постановці міг бути повторений і доступний більшій кількості чужої і німецької публіки, що в той час прибувала масово до Мюнхену. Всетакі велика зала (біля 1000 осіб) в Шератон Готелі була виповнена і зібрала крім українських учасників також чимало представників німецького культурного світу та інших національностей. З уваги на певні зобов'язання супроти Міжн. Олімпійського Комітету, що був під впливом советської делегації, німецька преса і радіо, мимо запрошення, не скористали з нашого виступу. Щойно після того, коли зорієнтувалися, що це був високої класи мистецький виступ, почали рух, щоб повторити це для телевізії. Але наступного дня наші ансамблі були вже в дорозі до Риму. Українська публіка в Мюнхені пережила також мистецьку насолоду з високого рівня, яким характеризувалися усі точки фестивального виступу. Крім офіційного виступу на Фестивалі, наші ансамблі побували в поклоні сл.п. Степанові Бандері над його могилою на Вальдфрідгофі, брали участь у виступах на публічних місцях, як Марієнплац та олімпійському селищі перед міжнародною публікою, де дійшло до спонтанної виміни пам'ятками і вигуками з боку чужинців «Хай живе вільна Україна»!

БЛАЖЕННІШИЙ ВЕРХОВНИЙ АРХІЄПІСКОП ВИСЛОВЛЮЄ РАДІСТЬ З ПРИ-
ВОДУ ЗУСТРІЧІ З МОЛОДДЮ І МИСТЕЦЬКИМИ АНСАМБЛЯМИ СУМ НА СВО-
МУ 80-ЛІТТІ В РИМІ 26-27.8.72

Наші виступи на порозі Олімпіади надали зразу високого стандарту для пізнішої акції СУМ. Організацій Українського Визвольного Фронту та інших українських чинників, що діяли до кінця Олімпіади в Мюнхені. Можливо, що започаткування наших акцій культурними імпрезами створило відтак про нас опінію перед німецькими чинниками, що з українцями належить числитись і тому не було більших перешкод, яких можна було очікувати після поліційних заходів ще далеко перед Олімпіадою.

Фестиваль в Римі, мимо всіх пороблених кроків, зорганізувати не вдалося. Найважливішою перешкодою була відсутність на місці одного організаційного чинника, бо як відомо в Італії є мало українців і нема суспільної громадської установи. До того не закінчений ще вакаційний період не сприяв для відбуття такого фестивалю.

Однак метою поїздки до Риму було в першу чергу віддати шану нашому Ісповідникові віри Верховному Архиепископові. Кардиналові Кир Йосифові з нагоди 80-ліття від його народження. Знаючи, що Достойний Ювілят у своїй величній скромності не поділяє потреби великих святкувань саме з такої нагоди, як 80-ліття, СУМ не настоював на зовнішньому характерові цих святкувань, а погодився на Святочну Академію інтимного внутрішнього характеру. Це була дійсно родинна святкова атмосфера, яка виявила ширю глибину почуттів присутніх до свого великого Ісрарха і мала в заміну такий же вияв батьківських почуттів Ювілята. Кожний виступ з своїми нюансами малював на лиці Верховного безпосередній вираз переживань радості і мистецько-духовної насолоди. В своєму слові подяки Кардинал відмітив, що не дуже радо прийняв запрошення бути на своєму Ювілею, але свою нехіть змінив в часі зустрічі на ширю вдячності, бо переконався і відчув цю велику любов і посвяту, якою надихане це українське народне мистецтво з яким прибули ансамблі та слова привітань від мандрівного табору та керівництва СУМ. Верховний Архиепископ благословляв українську молодь на дальшу працю над собою, для Української Церкви та для визволення України.

В неділю 27.8.72 після Архирейського Богослуження в церкві-обителі оо. Студитів, що його відправив Впреосв. Кир Ізидор Борецький з Торонта, учасники ансамблів та мандрівного табору СУМ, під керівництвом Єпископа Кир Ізидора та Голови ЦУ СУМ мгра О.Коваля поїхали автобусами на загальну авдієнцію до Папи в Кастельгандольфо. Тисячні маси народу товпилися, щоб дістатись на подвір'я старого замку, де найбільше може зміститися яких 8000 осіб. Наші ансамблі і СУМ в одностроях дістали найдогідніші місця і були від самого початку осередком пильної уваги з боку сторожів порядку. Ще перед появою Папи на балконі будинку, оркестра «Батурин» відіграла кілька бадьорих маршів і надала відповідного тону цілому зібранню. Всі оваціями спринимали кожну точку. Кореспонденти пресових агенцій нотували інформації про нашу групу, яка нараховувала понад 300 осіб. Кореспондент «Оссерваторе Романо» розпитував також про мету нашого такого чис-

ВЕРХОВНИЙ ПРИЙМАЄ ТРОЯНДИ ВІД СУМІВОК

ВЕРХОВНИЙ І ВЛАДИКА ІЗИДОР З ОЦЬЯМИ І КОМАНДОЮ МАНДРІВНОГО
ТАБОРУ ПІД ПАМ'ЯТНИКОМ Т. ШЕВЧЕНКОВІ

ДРУЖИННИКИ СУМ НА ПОДВІР'І УНІВЕРСИТЕТУ

ленного прибуття, про що написав відтак доволі обширну інформацію в журналі. Поява Пали на балконі викликала гучні овації присутніх, а оркестра «Батурин» підхопила молитву «Боже Великий єдиний». Видно було зворушення на лиці Голови Вселенської Церкви. Між численними групами ми були привітані на першому місці. З рядів наших учасників понеслася в тому моменті голосна вимога: «Хочемо Українського Патріархату!» Помітне було збентеження на лиці і в рухах Петрового Намісника, бо читання промови ще не було закінчене. Для підкреслення своїх симпатій до нашої групи Папа після закінчення промови, подав знак рукою, щоб «Батурин» виконав ще одну точку.

Для особливого вирізнення нашої участі в авдієнції. Папа звелів запросити Кир Ізидора і диригента «Батурина» п. Т. Дусановського а відтак диригентку паню Нілю Генік-Березовську та Голову ЦУ СУМ мгра О.Коваля на особисту авдієнцію в Палаті.

Належить відмітити, що в час загальної авдієнції користаючи з нашої організованої участі і окликів «Хочемо Українського Патріархату», присутні на подвір'ї італійські студенти з Групи «Європа Чівітас» розгорнули свої транспаренти з написом «Гітлер загинув – Брежнєв ще живе» та розкинули летючки з антикомуністичним змістом. Витворилася була констернація, бо дехто почав приписувати це нашій групі. В нотатці, яка була появилася в деяких щоденниках в Римі була мова саме про цю справу. Треба було відтак давати спростування. Наступного дня вислано до Пали листа латинською мовою про стан української Церкви в Україні і потребу визнання святими мучеників, що згинувли в обороні своєї віри з рук безбожницького режиму в Україні та потребу завершення Української Помісної Католицької Церкви Патріархатом. Використано також нагоду Ватиканського Радіо для награння пісень і повторення змісту Святочної Академії в шану Верховного Архiepіскопа. Так проведено корисно час побуту наших ансамблів в Римі, побуваючи також на Архiepейській св. Літургії, яку відправив Кардинал в сослуженні Кир Ізидора та кількох отців в храмі св. Софії, та оглянувши приміщення Українського Католицького Університету ім. св. Климентія. У всьому допомагали нам оо. др. Стецюк, І. Дацко, Самотей і сам Ректор Малої Семінарії о. В. Сапеляк.

В Бельгії, на закінчення турне, випала чи не найтрудніша праця для ансамблів. Зроблений великий розголос про приїзд сумівських ансамблів при допомозі преси, радіо і телевізії та кольорових гарних афішів, привернув увагу до цієї небуденної імпрези широких кіл бельгійського громадянства. Концертна зала в Спа на 1.200 місць виявилась затісна щоб помістити всіх охочих взяти участь в фестивалі і треба було давати два концерти в тій же залі того самого дня 2.9.72. Тому, що українці приїжджали з дальших околиць, було розділено так, що перший концерт відбувся по-полудні для українців, а вечером для місцевого бельгійського населення. В цьому турне, це був одиниий концерт виключно для чужої публіки. Як один, так і дру-

БЛАЖЕННИЙ ЙОСИФ І КИР ІЗИДОР З АНСАМБЛЯМИ СУМ
тий концерти, кожний по три години програми, був дійсним тріумфом українського музичного, вокального і хореографічного мистецтва, про що вимовно свідчать численні голоси критики бельгійської преси, яка була репрезентована багатьма фаховими кореспондентами. Критики й учасники Фестивалю відмічували гармонійність, милозвучність і багатство мистецького вияву ансамблів. Вражала також велика скільність добрих солістів: Я. Щур, Вол. Тисовський, Чаплинський, О. Хміль, А. Сорона, В. Драбин, Б. Сілецький, С. Кривенький, Б. Темнюк. Відмічено також фортепіано-во готу: Наді Середи і Галі Безхлібник. Не бракувало також всієї місцевої бельгійської еліти та курортних гостей. Чимало осіб мусіли з жалем відійти додів, бо не вистачило місць у залі. Успіх був комплетний, хоч не бракувало також окремих критичних голосів щодо деяких менше суттєвих речей, як строї оркестрантів, чи музика балетної групи, які мовляв дисгармонізували з традиційними українськими строями та інструментами. Це однак свідчить про всебічне заінтересування радше фахівців, як пересічного культурного споживача. Для нас це незвичайно повчальне, бо дозволяє нам конфронтувати і вдосконалювати. Третій концерт ще таки цього вечора, а радше опівночі, був запрезентований для бельгійської публіки в Мальмєді, на закінчення їхнього музичного фестивалю. Тут було виконано тільки декілька точок, але й це залишило незвичайно багате враження в присутніх. Був це дійсно день великих культурних звершень на закінчення цього важкого й ризикового, але коначного і корисного турне наших славних ансамблів з Торонто і Брандфорду. Була це також проба духових і організаційних сил, яка випала якнайкраще.

Українська спільнота на європейському континенті і британських островах, яка мала змогу вітати в себе наші мистецькі одиниці під час цього турне, горда за їх рівень і поставу. Це був дійсний тріумф української культури і мистецтва, який дає нам перспективу на майбутнє як по лінії нашого духового змирення, так і по лінії пропаганди українського імени в світі. Це відчули ми як члени ансамблів, так і широкі лави української публіки і тому кожний висловлював в душі побажання дальших успіхів, а головню скорого видужання обдарованому Майстрові мрові В. Кардашеві який зумів вивести три ансамблі на висний позем мистецького вислову.

О.К.

**ПРИВІТАЛЬНЕ СЛОВО ГОЛОВИ ЦУ СУМ ОМЕЛЯНА КОВАЛЯ
НА ВІДКРИТТЯ СВЯТКОВОЇ АКАДЕМІЇ
В 80-ЛІТТЯ ВЕРХОВНОГО АРХИЄПІСКОПА КИР ЙОСИФА**

Рим. 27.8.1972

Ваше Блаженство, Блаженніший Владико,
Високопреосвященний Владико Ізидоре,
Всесвітліші і Високопреподобні Отці, Преподобні Сестри,
Високоповажні Пані й Панове, Дорогі Подруги і Друзі Сумівці!

• Мені припала сьогодні висока почесна місія відкрити це велике, що так назву, родинне Свято і привітати нашого найдорожчого Ісповідника Віри, Верховного Архiepісkопа, Митрополита і Кардинала, Голову нашої Помісної Української Католицької Церкви, Блаженнішого Кир Йосифа.

Вітаю Вас, Ваше Блаженство від всієї Спільни Української Молоді що своєю девізою має гасло — Бог і Україна. Зокрема вітаю від нас, тут присутніх, мистецьких ансамблів: хору «Прометей», хору «Діброва» оркестри «Батурин», балету «Крилаті» і від мандрівного табору СУМ з Америки й Канади та учасників з європейських країн.

Ми в рейді. Ваше Блаженство, як тому 30 років наші попередники з УПА. Світ у великій мірі глухий і сліпий на страждання українського народу, на гонення християн в Україні, на пактування з дияволом, на потреби нашої Церкви і на гнітуче поневолення України. Нашим завданням в рейді є при допомозі нашої культури і мистецтва звернути увагу світу та збудити його з того отупіння по відношенні до України. Як завітні жида під Єрихоном при допомозі труб здобували кріпость Єрихону, так ми хочемо нашими прекрасними ансамблями потрясти мури сумління оточуючого нас світу. Перед кількома днями тисячі людей в Англії, а відтак в олімпійському Мюнхені почули звуки українських пісень і маршів. Сьогодні наші труби й голоси лунали в старинному папському замкові і пригадували наше існування і наші потреби. Завтра почують нас інші міста й інші народи. Нас не зупинить ніщо в нашому поході, бо ми віримо в наше призначення і в палець Божий, який веде нас до Меті.

В Вашій Достойній Особі, Блаженніший Архiepісkоп, ми маємо новітнього Мойсея тому дякуємо Провидінню, що зберегло Вас для нашої Церкви і Народу і наділило особливою силою Духа для побороювання величезних труднощів і перешкод у здійсненні Вашої історичної місії — скріплення нашої святої Церкви і завершення її Патріярхатом. Як колись так і тепер новітні Арони і Датани та почитники золотого теляти діють се-

ред нашого народу. Однак ми віримо, що сили Добра і Правди переможуть та що ми під проводом Вашого неугнутаго Духа дійдемо до меж нашого дорогого Ханаану — України.

Вітаючи Ваше Блаженство з 80-літтям, яке вся наша спільнота відзначає в цьому році, нашим бажанням є висловити Вашому Блаженству якнайсердечнішу подяку за всі труди і терпіння, які Ви принесли в жертву для Церкви і Народу. Ми матеріально не багаті, зате Господь наділив нас талантами мистців звуку, музики і танцювального руху та ритму, які хочемо принести Вашому Блаженству як найсердечніший дар. Дуже жаліємо, що з нами через поважну хворобу не зміг побути мистецький керівник і надхненник наших ансамблів з Торонта — мгр Василь Кардаш. Затє він вислав гідних своїх заступників в особах пані Нілі Генік-Березовської та студента Тараса Дусановського, а також свого десятилітнього сінка Адріяна. Нашим балетом з Брандфорду в Англії «Крилаті» керує його довголітній балетмайстер пан Остап Буряк. А нашим мандрівним табором провадить колишній старшина УПА — інж. Степан Голяш та організатор мандрівного табору мгр Євген Гановський. Великі старання вля виїзду наших ансамблів з Торонта вклав Високопреосвященний Кир Ізидор, за що від нас усіх щира подяка.

Ваше Блаженство, дозвольте просити Вас, своїми струдженими руками, на яких ще сліди сибірських морозів і нелюдської наторги, благословити наші труди, щоб ми всі як один муж були гідні діти своєї Церкви і свого багатострадального Народу.

Ми просимо Бога і від щирого серця бажаємо Вашому Блаженству кріпкого здоров'я на многі літа і разом з Вами добитися Українського Патріархату, якого Ви вже є першим Патріархом. На Многі Літа наш найдорожчий і найдостойніший Ювіляте!

Рим, 28 серпня 1972 р.

Голові Вселенської Церкви.
Його Святості Папі Павлові VI
Настельгандольфо

ПОДЯКА І ТУРБОТА

Української Молоді, вірних Помісної Української Католицької Церкви, з країн вільного світу, що взяли участь в аудієнції Їх Святости в неділю 27 серпня 1972 р.

Ми щиро вдячні Їх Святості за ласкаве прийняття на аудієнції і за вирішення нас зпоміж численних груп та організацій, як слово так і прийняттям нашої вужчої делегації на чолі з нашим Єпископом Високопреосвященним Кир Ізидором Борецьким.

ТУРБУЄМО ЇХ СВЯТИСТЬ —

трагічним положенням нашої Церкви в Україні, де безбожницький режим та його інструмент Російська Православна Церква, фізично знищили всю ієрархію, духівництво і многі тисячі вірних та далі переслідують рештки вірних Вселенській Церкві. Храми падають в руїни, а вірні пішли молитись в новітні катакомби.

ПРОХАЄМО ЇХ СВЯТИСТЬ —

дати вислів справедливости й піддержати гонених християн, скріплюючи їхню віру:

- визнати святыми Мучеників, що впали жертвою за вірність Христові і Його Вселенській Церкві;
- встановити Патріархію для нашої Помісної Церкви, піднести до гідности першого Патріярха Ісповідника Віри, Його Блаженство Верховного Архиепископа, Кардинала Йосифа Сліпого.

Вдячні і віддані в Христі,

За Делегацію Української Молоді:

О. Коваль
голова ЦУ СУМ

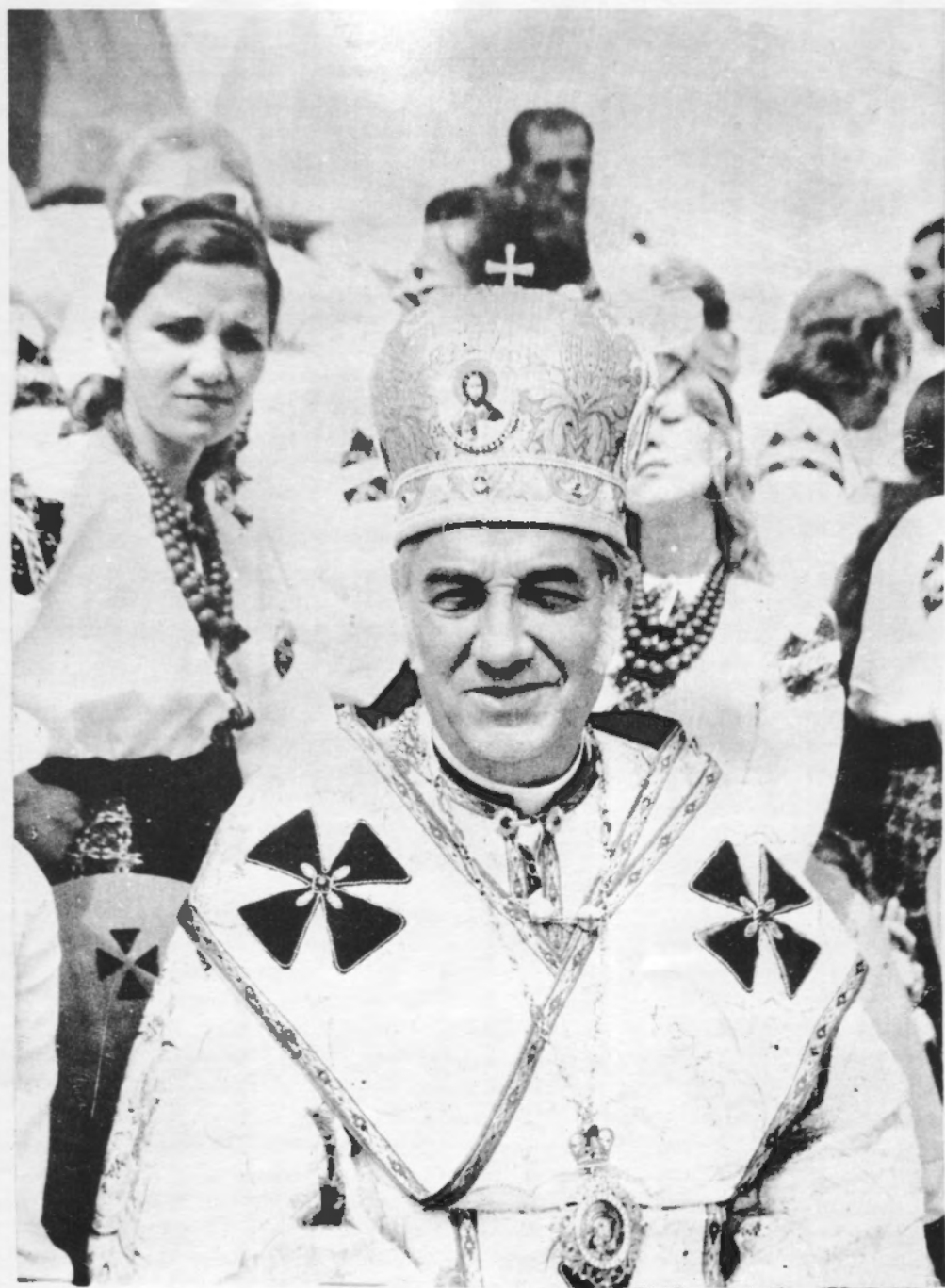
Е. Гановський
голова СУМ Америки, за СУМ Канади.

Степан Голяш
Командант мандр
табору СУМ

Я. Добош
голова СУМ Бельгії, за хор «Прометей»

Оля Одинська
за хор «Діброва»

Ярослав Грод
за оркестру «Батурин» за «Крилаті» Англія

МЕЦЕНАТ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ І ПРИЯТЕЛЬ МОЛОДІ ПРЕОСВЯЩ. КИР ІЗИДОР БОРЕЦЬКИЙ З ТОРОНТА В РИМІ.

НОВИЙ СТАН В ПРАЦІ ДРУЖИННИКІВ СУМ

Щороку відбуваються табори. Тисячі української дітвори й молоді по цілому світі кожного літа запізнаються з чаром природи, із неповторно-радісними днями таборівина. Часто також відбуваються всякого роду зустрічі, злети та зліти. Та цього року з нагоди 20-ої Олімпіади в Мюнхені, відбулося дійсно небуденне свято, імпреза якої наслідки відчуватиметься і на майбутнє. Цього літа репрезентація Дружинників СУМ з цілого вільного світу стрінулася в Німеччині, щоб відбутися свій Перший Світовий Олімпійський Злет Дружинників СУМ в днях 19-23 серпня.

Зустрінулися ми на прекрасно розположеній оселі в горбовистій частині Німеччини біля Гомадінген, віддаленої на 200 км. від Мюнхену. Зіхалось нас понад двісті учасників, представники Німеччини, Франції, Бельгії, Велико-Британії, а навіть із дальше віддалених центрів Америки й Канади. Хоча погода нам не дописала, бо цілий тиждень настирливо падав дощ і часто нам довелося місити болото, яке сягало по кістки, все ж таки ми розмістились по шатрах і розпочали свій 4-денний Злет з оптимістичним наставленням, що наступні дні будуть кращі.

Центральна Управа СУМ покликала до дії команду Злету в складі: інж. С. Голяш (Америка) - Командант, М. Франкевич (Німеччина) - Заступник Команданта і Голова президії Злету, Писарі - Мирослава Підгірна (Канада) і Христіна Філь (Німеччина), Фінансовий - Іван Пастернак (Франція), студійно-програмовий - Йосип Рожка (Бельгія), розвагово-програмовий - Леся Балко (Америка), Бунчужний - Ярослав Верещак (Америка), Кошовий - Борис Юрків (Англія), Кошова - Галя Питяк (Америка), Дижурні старшини - Данило Ткач (Америка) і Юрій Романець (Америка), Інтендант - Роман Шупер (Німеччина), та Медична Обслуга - Норберт Меленевич (Німеччина).

На початок Злету, в суботу 19.8 (свято Спаса) одр. Гарвай відправив полеву Службу Божу і посвятив оwoчі.

Програма нарад відбувалася в двох частинах. Перша частина складалася із доповідей виголошених на теми - «Завдання української еміграції» - доц. Г. Васькович, «СУМ в Світі» - mgr. О. Коваль, Голова ЦУ СУМ, інформаційна доповідь про Олімпіаду 1972 - mgr. В. Пенік, та дискусії які над ними розвинулись. Натомість, друга частина Злету, дещо більш бурхлива, включала працю по окремих комісіях після особистого зацікавлення. Комісії було п'ять: Говників, Культурників, Міжнародників, Суспільників, і Фізкультурників. Після інтензивної праці та застанови над найбільш пекучими проблемами сумівської діяльності, всі зішлися знову в цілості, щоб на пленарних сесіях ширше обговорити справи які були порушені в комісіях і представити свої висновки в формі конкретних резолюцій і постанов, щодо дальшої праці на

будуче. Більшість цих резолюцій надруковані в цьому числі нашого журналу.

Зацікавлення і затривоження присутніх сучасним станом і майбутніми перспективами праці Дружинників Співки Української Молоді викликали жваві дискусії. Було поставлено питання про найважливіші існуючі проблеми організації та як їх справити чи розв'язати. Яку роль праця поодиноких Дружин має відігравати в цілості СУМ? Яку в українській спільноті на загал? Як поширити і скріпити нашу співпрацю з іншими українськими чи навіть і чужинецькими організаціями, що мають подібні цілі? Всі ці питання і більше були порушені й переговорені, щоб краще зрозуміти саму концепцію дружинника та його завдання.

Крім палких розмов і завзятих сесій, була також і добірна розривкова програма. Відбувалися змаги відбиванки між «Європою» і «Америкою». В неділю вечером кожна репрезентована країна пописувалась своїми точками на спільній ватрі. Кожного вечора сходились ми щоб до пізньої ночі виспівувати наші милозвучні мелодії і разом забавлятися в інтимному крузі своїх друзів і подруг сумівців.

Очевидно, були і недоліки, чи радше недотягнення, бо всі ми маємо людські хиби. Але можемо із наших помилок багато навчитись і бути осторожними, щоб наступного разу їх не повторити. Найбільша критика Злету може бути, що програма була обширна, а часу забракло, щоб продискутувати всі теми як слід. Відчувалось тиск часу, і тому деколи дискусія була обмежена. Рівно ж відчувалось брак відповідної підготовки. Головні доповіді та доповіді по комісіях підготували окремі особи запрошені Олімпійським Комітетом Злету і Референти ЦУ СУМ. Кожна КУ СУМ мала подбати про короткі кореферати по одному до кожної з ділянок праці дружинників, які мали б трантувати окремі аспекти праці даної Дружини. На жаль, не всі КУ допилювали зловні цієї справи і тому часом траплялось, що головних рефератів доповнювали тільки один чи два кореферати. Далі, треба відмітити, що хоча це був Злет Дружинників, головними доповідцями на пленарних сесіях були сеньйори. Нормально це повинні були робити Дружинники. Пора отже, щоб молодь перебирала провід, і на того рода з'їздах провадила не тільки нарадами, а взагалі цілою підготовкою, виголошенням доповідей, тощо.

Мимо цього, можна дійсно ствердити, що Злет Дружинників був під кожним аспектом корисним і вдалим. Перший раз в історії СУМ, Дружинники, елемент який здебільша провадить тепер працю по осередках, з цілого західного світу мали нагоду зустрінутись, заізнатись і обмінятись думками. Самий факт, що в одному місці зустрінулось понад двісті молодих думаючих людей з різних закутків світу, яких в'яже одне духове співпочуття, є дуже промовистий. З цієї зустрічі виникло кілька конкретних пропозицій як проєкції на майбутнє. Злет Дружинників СУМ скріпив сумівську родину і наповнив її оновленим духом, запаливши нас новою іскрою завзяття до серйозної праці яка зарисовується перед нами.

М. Підгірна

СВЯТОЧНИЙ НАКАЗ

на закриття Першого Світового Олімпійського Злету
Дружинників СУМ

Подруги і Друзі!

Гомадінген. 22.8.1972

Перший Світовий Олімпійський Злет Дружинників після трьохденної інтенсивної праці успішно закінчений. Закінчений однак формально, бо його наслідки матимуть тривку непроминаючу вартість, як події неповторної, історичної для цілої нашої Спілки.

Вартість і значення Першого Олімпійського Злету Дружинників буде тимбільша, коли пов'язані сотнями вузлів дружби і побратимства учасники Злету плекатимуть цю дружбу в майбутньому і в чинах та творчій праці даватимуть про себе знати з усіх кінців світу.

Нехай роковини великих мужів України — Святослава Завойовника, Петра Коношевича-Сагайдачного, Григорія Сковороди, ісповідника віри Верховного Архієпископа Йосифа Сліпого та ко-мандирів і бійців УПА, яких в цьому році особливо відзначаємо, надхнуть нас мужністю, мудрістю і могутньою силою духа перед якими не встояться ніякі ворожі барикади в нашому поході на шляху до мети.

Кинуте Валентином Морозом гасло — «Будемо битись!» є нашим гаслом боротись за правду. Воно має змобілізувати всю нашу молодь до боротьби проти московської сваволі в Україні і проти її брехні поширюваної в світі.

Наше завдання успішно виконаємо тоді, коли діятимемо організовано, пляново і послідовно на довшу мету, підносячи на вищий рівень наші знання, вдосконалюючи наші характери та особовість і плекаючи наші національні духові цінності.

Подруги і Друзі!

Закриваючи цей табір Першого Світового Олімпійського Злету Дружинників СУМ, Центральна Управа Спілки Української Молоді виносить подяку і признання Голові д. Р. Деборицькому і членам Олімпійського Комітету СУМ за підготовку Злету, подяку і признання Командантові і членам Команди та Президії нарад за успішно проведену програму, а технічному персоналові за жертовну працю для приміщення і утримання табору.

Всім Подругам і Дружам, що виконували свої обов'язки та активною участю причинились до успішного завершення Злету нехай буде щира подяка нашої Спілки.

Центральна Управа СУМ висловлює впевненість, що висновки і рішення Першого Світового Олімпійського Злету Дружинників будуть черговим важливим етапом в праці СУМ для України і її визвольної боротьби.

ЗА ПРАВДУ БУДЕМО БИТИСЬ!

Честь України!

Готов Боронити!

За Центральну Управу СУМ:

Омельян Коваль
Голова

Мирослава Підгірна
Член ЦУ СУМ

ЗВЕРНЕННЯ

до молоді України з нагоди Олімпійських Ігри в Мюнхені, Німеччина.

Дорогі Співвітчизники!

Гомадінген, 22.8.1972 р

Ми, молоді члени Спілки Української Молоді, народжені на чужині, зібрані на Першому Світовому Олімпійському Злеті з багатьох країн вільного світу, шлемо Вам, нашим ровесникам в Україні і на засланнях московської імперії, наш палкий дружній привіт.

Нас розділяють простори, моря і границі, але нас єднає спільний дух боротьби за вільне місце України під сонцем, за збереження і розвитку української культури, за свободу сумління, слова, друку і зібрань в Україні, за її повне, свободне життя без втручання «старших братів» і їхніх посіпак вислужників.

Ми радіємо, що молодь України ставить опір русифікації, що з її рядів виходять відважні борці за українську правду, типу Василя Симоненка, Святослава Караванського, Алли Горської, Валентина Мороза та безліч інших, які своєю поставою рятують честь української нації і дають живий приклад стійкості, героїзму і непримиримости до ворога. Ідіть їхнім шляхом, Друзі!

Ми тут на чужині донесемо правду, як олімпійський вогонь, на високі сходи світу, щоб свідчити про нелюдські знущання над діячами української культури і цілого народу з боку московських поневолювачів і про прямування України до волі. Ми не спочинемо ніколи, аж поки український нарід не позбудеться зайців, не відкриє й не відбудує святих храмів для молитви, не встановить своєї влади і не закріпить своєї держави «серед народів вольних кола».

Не дозвольте, Друзі, щоб ворог топтав наші святощі, скроплені кров'ю наших предків на протязі століть. Бороніть Української Правди і домагайтеся звільнення України з оков совєтсько-московської імперії. Досить уже працювати на непрошених протекторів з Півночі. Виграші українців на Олімпіаді належать Україні, а не московській імперії. Сьогодні найменші і найбільш відсталі народи мають свої держави і свої національні репрезентації, а Україна мусить вдовольнитися ганебним становищем наймита.

Слова Валентина Мороза, засудженого безправно на 14 років каторги, який нинув суддям виклик: «Будемо битись!» — зобов'язують нас усіх. Імперії вже належать до пережитків історії. Биймось за повалення останньої імперії і за свободу поневолених народів, а в тому за свободу України!

ЗА ПРАВДУ БУДЕМО БИТИСЬ!

ПРЕЗИДІЯ ПЕРШОГО СВІТОВОГО ОЛІМПІЙСЬКОГО ЗЛЕТУ
ДРУЖИННИКІВ СУМ

ПЕРШИЙ СВІТОВИЙ ОЛІМПІЙСЬКИЙ ЗЛЕТ ДРУЖИННИКІВ СПІЛКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

Гомадінген. 22.8.1972 р.

ЗВЕРНЕННЯ

до молоді вільного світу з нагоди Олімпійських Ігрищ в
Мюнхені, Німеччина

Дорогі Товариші і Приятелі!

Ми, молоді українці, члени Спілки Української Молоді, зібрані з багатьох країн Західної Європи й Америки та Канади, на своєму світовому злеті в Гомадінген, звертаємося до Вас з апелем:

1. Хочемо відмітити та звернути Вашу увагу на факт, що молодь України і її 50-мільйонового народу не є репрезентована на Олімпійських Ігрищах як самостійна національна група, а входить в склад Команди СРСР, тобто російського Комітету. Це є грубе порушення прав українського народу з боку советського режиму і тому ми якнайрішучіше протестуємо.

2. Просимо репрезентації молоді окремих народів, учасників Олімпіади, протестувати разом з нами проти присвоювання олімпійських вигравів одній нації за рахунок другої, навіть під формою штучних утворень типу СРСР.

3. Рівночасно закликаємо Вас стати в обороні арештованих і переслідуваних в Україні діячів культури як Іван Дзюба, Іван Світличний, В'ячеслав Чорновіл, Святослав Караванський, Михайло Осадчий, Василь Стус, Ігор Калинець, Юрій Шухевич, Ніна Строната-Караванська, Степанія Шабатура, Зіновія Франко і сотні інших. Їхнє переслідування з боку советського режиму це наглядне жадливе топтання елементарних людських прав. Тому піднесім усі голос рішучого протесту і домагаймося ліквідації цього варварського способу розв'язки національного і культурного питання в СРСР.

Якщо ці наші протести не доведуть до змін, тоді треба збойкотувати участь советських мистецьких і спортивних груп на міжнародних форумах. Ми є за мир і міжнародню співпрацю, але не коштом промовчування топтання людських прав в країнах імперіального типу і тоталітарного режиму.

Хай живе свобода людини і народів, як гарантія міжнародньої справедливості і миру!

ПРЕЗИДІЯ СВІТОВОГО ОЛІМПІЙСЬКОГО ЗЛЕТУ
ДРУЖИННИКІВ СУМ

НАША ПРИСУТНІСТЬ НА ОЛІМПІЯДІ В МЮНХЕНІ

Українська політична еміграція має на Заході наложені Україною великі завдання. Одна сторінка тих завдань полягає в несенні Правди поміж людей доброї волі країн нашого поселення; збудити їхнє сумління і відгорнути заслону, котра прикриває московське насильство і варварські розправи над людьми, що не хочуть обожати кремлівських самовладців і їхню партію. Москва хоче показатися світові як найбільш гуманною і правдолюбивою. Вона ж бо перша піднімає голос коли йдеться про національну, расову, чи взагалі соціальну несправедливість у світі, ставить себе в позу оборонця і як зразок до наслідування, не жалуючи гроша та висилаючи легіони пропагандивних фахівців.

Українська еміграція, а тим більше сумівці зі своїм гаслом «Честь України — Готов Боронити», не виконали б свого мінімального завдання, коли б не були всюди присутні для відбивання навали ворожої пропаганди на Заході. Ця пропаганда ведеться рафіновано і під підступними кличами. Комуністичний інтернаціоналізм представляється дружною і рівністю всіх народів під крикливим гаслом «Мир і роззброєння». Офіційно пропагується культура і народні цінності України, а в той же час ототожнюється СРСР з Росією і т.д.

Протиставлячись ворожим затіям у вільному світі сумівська молодь забрела аж у Мюнхен на XX-ті Олімпійські Ігри. Наголя не-аби-яка — щоб проголосити правдиве ім'я України. Перед масами любителів спорту й туризму, всі народи світу гордилися своїми народними звичаями, висилаючи на Олімпіяду за спостереженнями різні фольклорні групи. У СРСР же не спромоглася хоч на один хор чи балетну групу. Мабуть чується у великих довгах перед Росією через нездачу їй належної кількості хліба, а за те вистачило в неї карбованців для висилки дивізії, чи більше КГБ-істів для підбирання своїх спортсменів і туристів та здирання сумівських наліпок по місті. Коли Москві не було вигідно бачити яку-будь українську фольклорну, не те, що спортову групу в Мюнхені, то це завдання взяла на себе СУМ. Ще перед початком Олімпійських Ігор відбувся в одній з кращих залей Мюнхену фестиваль української пісні музики і танцю, що дали сумівські ансамблі з осередків СУМ-у в Торонті і Брандфорд. Вони виступали перед мюнхенським ратушем з коментуючою промовою, та в готелі Шератон. Мандрівний табір з ЗСА та Канади, і деякі учасники Світового злету Дружинників вміжчасі заступали українську ідею в міжнародному таборі для молоді та по різних частинах міста: вручили, через делегацію, голові міжнародного Олімпійського Комітету Брендеджові меморіал з вимогою виключити СРСР з Олімпіади, роздавали різні петючки — між іншим спеціально видані СУМ-ом петючки «Звернення до Молоді на Заході» і «Звернення до молоді України» обліплювали і окрашували місто петючками та фарбою, і т.д.

Сумівська молодь працювала з питомою їй радістю і «одержимістю». Вона приїхала з різних сторін світу і жаль лише що українська громадськість з Німеччини, а головню з Мюнхену так мало була зарепрезентована у праці. Це ж зрештою було на їхньому терені, де відбувалися Олімпійські Ігри і це вони мали б робити всю працю, виключаючи в свої ряди припадкових чи зголошених добровольців. Проте ж праці було зроблено багато, може більше, як можна було сподіватись, але про це вже наша преса достатньо повідомляла.

З останніми ХХ-тими Олімпійськими Іграми в Мюнхені сильно захиталася основна концепція того рода ігрищ: виключення Родезії і самогубне команду палестинців вразили світ. Олімпійські Ігри, котрі були подумані, як засіб пропагування миру і дружи між народами, перетворилися тепер в комерційне джерело, в возвеличання однієї держави перед другою, в терен холодної війни. Її організатори, збочили з основної ідеї Олімпіади: замість бути об'єктивними і дати всім народам можливість брати участь у змаганнях, вони піддалися впливу «сильних цього світу». Зокрема було враження, що керівництво Олімпіади старалось у всьому догодити емісарам ССРСР. Де ж тут поступовість? З одної сторони виключають з Олімпіади Родезію а допускають з найбільшими почестями тоталітарну імперію — ССРСР. «Мир» в поняттю організаторів Олімпіади, це — так званий «римський мир», тобто мир побудований на статусі кво, гратах і крові. Вистачить згадати лише той фант, що на петицію української молоді до Олімпійського Комітету не надійшла ні найменша відповідь.

Шкода, що референтура дружинників фізкультурників так мало розвинена в нашій організації. Коли б в нас була хоч маленька zorganizована дружина спортсменів, при одному з національних Олімпійських комітетів членів М.О.К., то ми могли б конкретно домагатися репрезентації України на такого рода змаганнях. Тим самим ми могли б спричинити серйозний тиск на советський уряд, щоб замість імперського Олімпійського Комітету ССРСР були національні комітети в тому і український, щоб змагуни тих народів не потребували діяти «вс силу, да во славу» ССРСР — Росії.

Тепер нам лишається час чотирьох років, щоб приготувитися до чергової Олімпіади в Монтреалі. Приготувитися належить не лише технічно, стратегічно, але й морально. Нашим завданням є «за Правду битись»; розкривати московську пропаганду й агітацію перед світом; інформувати про правдивий соціальний і політичний стан ССРСР, що цього року помпозно відзначає 50-річчя свого існування. Незвичайне завдання, але коли добиватись до його осягнення з завзяттям, не «налопоскотаним», але «одержимим», то ми як значна група поселенців на чужині виконаєм його повністю. Хай пересторогою і заохотою нам буде лист невідомого спортсмена ССРСР: «Чи ви не бачите, що ми тут (в Мюнхені) теж в'язні, та, що після нашого повернення додому, наші наставники залишать нам ще менше людських прав ніж їх має мури в Родезії! Де той континент, що солідаризується з нами? Що робить революційно наставлена молодь на заході? Чи вона німа і сліпа?...»

ЛИСМИКИТА

ОЛІМПІАДА 1972

„...А славу сусід добрий взяв...”

XX СВІТОВА ОЛІМПІАДА І УКРАЇНСЬКІ СПОРТОВЦІ

Від 26-го серпня до 10-го вересня цього року в Мюнхені, Німеччина, відбувалася XX Спортивна Олімпіада. У змаганнях взяло участь 122 спортові дружини різних держав, які разом із супроводом начисляли коло 10.000 учасників.

Дружина советського союзу складалась із 519 змагунів, з чого було понад 75 українських спортсменів і спортсменок. І Советський Союз у змаганнях переміг, здобувши 50 золотих медалів, 27 срібних і 22 бронзових. До перемоги Советського Союзу причинились цього разу, як і в минулих змаганнях, спортсівці української й інших «республік». На підставі поданих прізвищ та інших даних можна ствердити, що 20 золотих медаль здобули українські змагуни.

* Між прізвищами золотих медалістів знаходимо наступні: В. Борзов, О. Корбут, А. Бондарчук, Ф. Мельник, А. Шапаренко, М. Авілов, В. Сідян, В. Клименко, Я. Залізник, В. Семенець, А. Ведмідь, Є. Аржанів та Я. Тармак. Срібні медалі здобули, Л. Литвенко, В. Голубничий, В. Солдатенко, Я. Клименко, Т. Лазакович, Б. Онищенко, Б. Мельник, Н. Яковенко та А. Назаренко, а бронзові Т. Лазакович — дві, й Е. Гапченко — одну. На особну увагу заслуговує Валерій Борзов, «найкращий спринтер світу», який здобув дві золоті медалі і одну срібну, та Борис Онищенко — одну золоту й одну срібну.

В додатку, велику частину медалей здобули для Советського Союзу балтійці, кавказці, якути, й інші «республіки». Фактом є те, що переважаючу кількість медалей нарахованих Советському Союзові здобули спортсмени тих народів, яких Москва поневолює.

Питання самостійної участі України в Олімпійських Ігрищах вининило ще в 1952 році, коли СССР вперше взяв участь в такого роду міжнародних змаганнях. Спортивна Олімпіада має бути чесним змаганням між одиницями й народами, а не форумом політичної полеміки. Та як можна з «не політичної» точки зору приглядатись цій справі й мовчати? В Олімпіаді беруть участь народи, навіть новостворені африканські, а наш 45 мільйоновий український нарід з тисячолітною історією і високого рівня культурою не має свого самостійного заступництва. Всі медалі й слава зв'язана з ними здобуті українськими спортсменами йдуть на рахунок мосналів. Все це, без уваги на те, що Україна має своє осібне «представництво» в Об'єднаних Націях, як «незалежна республіка», і що згідно із принципами і статутом Міжнародного Олімпійського Комітету усі советські республіки мають право на участь в Олімпіаді як окремі народи. Та не зважаючи на всі заходи і старання організованого українського загалу продовж останніх 20 років, позитивної розв'язки цієї проблеми ще й досі немає.

ВОДА НА МОСКОВСЬКИЙ МЛИН

Намагання російських імперіалістів ототожнювати ССРСР з Росією, зтираючи в той спосіб існування десятків інших народів, що входять в склад т.зв. ССРСР, подивугідно прийнялося в західних інституціях та серед загалу людности.

Про це вимовно свідчить відповідь Бритійської радієвої Компанії (ББС) на листа Олімпійського Комітету СУМ, яку тут містимо. Таким чином західні радіовисильні допомагають Москалям в їхній перфідній імперіялістичній затії зтирати сліди за поневоленими ними народами. Видно що наша дія ще не ви-стачальна щоб західні чинники зрозуміли врешті своє вислужництво російському імперіялізмові.

Представникам Української Молоді
на Олімпійських Ігрищах
МЮНХЕН, НІМЕЧЧИНА.

26-го вересня. 1972 р.

Дорогі Панове,

Дякуємо Вам за листа від 31-го серпня. У відповідь на ваше побажання не вживати термін «російська дружина» у відношенню до атлетів з ССРСР, хочемо підкреслити, що ми передавали програму Олімпійських Ігор як виключно спортову подію якою вона в дійсності має бути. Ми звичайно користуємось офіційними назвами дружин. Якщо ми часами згадували Росію чи росіяни, це тільки тому, що це загально прийняті вислови замість ССРСР. Подібно, як Америка чи американці замість ЗСА. Обидва терміни можливо літературно не точні, але жодне не має політичного значення. У всякому випадку, хоч дехто бажав і використовував Олімпійські Ігрища для політичних цілей, ми в ББС цього не робили.

Щиро ваша.
(Пані С. Перелман)
Зовнішно-радієвий Відділ
Дослідів публічної реакції

(«Дослід» не гідний народу, що видав Шекспіра і боря за волю інших народів яким був славний поет Байрон — примітна складача.)

З ПРИВОДУ ЧЕРГОВОГО БРУТАЛЬНОГО АКТУ МОСКОВСЬКОГО РЕЖИМУ.

Московський імперіялістичний режим допустився чергового насильства над людиною, якій на ім'я Юрко ШУХЕВИЧ, а яку вже раніше на протязі 20 літ, від дитинства, він жорстоко переслідував в тюремних мурах та на наторжних засланнях Сибіру. Світова преса принесла відомість, що 12.9.1972 р. в неозначеній ближче місцевості в СРСР, син колишнього Головного Командира УПА, легендарного ген.хор. Тараса Чупринки, був покараний поновно найвищим виміром кари на 10 років тюремного ув'язнення і 5 років концтаборів. Ця вістка потрясла до глибини душі кожного, хто хоч трохи орієнтується в положенні жертв московського поліційного свавілля. Щоб не дати людям з іншими як московські критеріями справедливості провести аналізу вини і кари засудженого, московська імперіяльна кліка волисть вимірювати "справедливість" за закритими дверима, щоб не подати на світ дійсних мотивів знущання над людською гідністю і топтання елементарних людських прав. Тому то не знати ні місця, ні суддів, які займалися цим ганебним в історії людства присудом над невинною людиною, що мала щастя мати батька борця за свободу свого народу, проти безправства і забріханості московської комуністичної системи.

Тому п'ять років, коли стала відома "заява" Юрка Шухевича писана ним в мордовському концлагері в Озерній з дати 1-го липня 1967 року, рік перед його звільненням. Спілка Української Молоді, організуючи Комітети разом з іншими українськими чинниками, в обороні Юрка Шухевича, повела була широкую інформативну акцію серед української спільноти і серед молоді та різних установ чужого світу, в висліді якої було багато інтервенцій і заходів для його увільнення і забезпечення його життя. Світова опінія була вражена змістом заяви Ю.Шухевича і відгукнулася позитивно на наші звернення. Юрко Шухевич прожив 4 роки на волі в Нальчику, на Кавказі. бо на Україну його не пустили. Він залишив без засобів дружину і двоє маленьких діток. Поліційні органи советської безпени в своєму психопатичному страху перед всім, що носить позначки національної самобутности і нагадує національно-визвольну ідею, думали мабуть, що світова опінія

THIS MAN IS GUILTY BY BIRTH

Yuri Shukhevych and his 2 year old son, 1972

ЮРИ ШУХЕВИЧ І ЙОГО 2-ЛІТНІЙ СИНОК / З АФІШІ В КАНАДІ

вже призабула висловлені думки Ю. Шухевича про небезпеки, які його чекають після звільнення. Прийшла отже пора, щоб все це пригадати світові і змобілізувати всі сили для оборони Юрка Шухевича, що став символом мільйонів переслідуваних і невинно суджених жертв варварського режиму.

Центральна Управа Спілки Української Молоді на своєму надзвичайному засіданні в дні 21-го жовтня ц.р., присвяченому цій справі, винесла рішення реактивувати місцеві і крайові Комітети оборони Юрка Шухевича. з-перед п'ять літ, та творити нові при співпраці інших українських молодечих і загально-громадських установ, координуючи акцію в Світовій Конференції Молоді при СКВУ.

УКРАЇНСЬКА МОЛОДЕ!

Подібно, як в обороні Валентина Мороза, станьмо всі як один в обороні Юрка Шухевича і всіх тих наших діячів української культури, що їх так жорстоко переслідуює Москва за те що вони Українці. Розплюнуймо на довший час плян акцій, маніфестацій, постійної інформації і залучім до оборони не тільки все наше суспільство, але зайдім у найглибші шари чужих спільнот, серед яких живемо, щоб змобілізувати повністю світову опінію на захист свободи слова, думки, зібрань, праці і творчості, та людської гідності, які так ганебно топчуться в умовах совєтського поневолення. Не спічним доти, поки не виличемо світового обурення і засуду варварських методів, що їх стосує Москва по відношенні до інших неросійських націй. Боронячи принципів свободи і людської гідності, в інших частинах світу, вільні народи захищають себе перед того ж рода небезпеками в майбутньому. Діймо скоро й рішучо, а головню пляново і послідовно, аж поки зникне злочинна система народовбивства і запанує справедливість. Хай не буде нікого, хто стояв би осторонь цієї переважливой акції. Шухевичі, Морози, Караванські -- це міра моральної вартости сучасного світу, це міра та-нож нашого патріотизму й ідейного горіння!

Центральна Управа
Спілки Української Молоді

Сл. п. ГРИГОРІЙ МАЦЕЙКО-«ГОНТА»

• 8 серпня 1913 — † 13 серпня 1966

КОМІТЕТ ОХОРОНИ МОГИЛИ СЛ. П. ГРИГОРА МАЦЕЙКА

ПОВІДОМЛЕННЯ

Повідомляємо все українське громадянство в світі, що старанням та жертвенністю в головній мірі, Установ та членів Визвольного Фронту, закінчено будову гробниці сл.п. Григорія Мацейка - Гонти на цвинтарі Лянус, біля Буенос Айрес.

Перенесення Тлінних Останків до новозбудованої гробниці, відбудеться в суботу дня 16-го грудня 1972 року, о годині 10-ій рано.

Комітет охорони могили сл.п. Григорія Мацейка - Гонти, не маючи адрес усіх шановних збірщиків і жертводавців, цією дорогою запрошує їх та все українське патріотичне громадянство взяти участь у тому жалібному Акті, щоб спільно віддати шану Воїнові Української Національної Революції.

За Комітет :

Андрій Бреус - секретар

Василь Носюк - голова

Поезія · Проза

Богдан Бора

МОЛОДІЙ УКРАЇНІ

Ти мене голубиш
Синіми степами.
Ти мене чаруєш
Небом голубим.
Ти дивиш на мене
З далечі зірками
І в чоло цілуєш
Вітром польовим.

Ти мене колишеш
Мовою й піснями.
Зорецвітно снишся
Безбережжям піль.
Ти над мною гнешся
Золотими днями
І на мене дишеш
Чарами стройзіль.

Додаєш надії
Крилами відваги.
Напуваєш віру
Духом бойовим.
Причащаєш серце
Свіжістю наснаги
І хвилюєш мрії
Співом молодим.

Загріваєш душу
Полум'ям зусилля.
Піднімаєш груди
Розмахом змагань.
Переймаєш віддих
Величчю розкрилля.
В тугу невсипучу
Б'єш ключем дерзань.

БОГДАН БОРА, талановитий поет, почав друкуватися вперше в Італії, в Риміні, де вийшли дві збірки його поезій — «В дорозі» й «У вирію». Друкувався опісля в багатьох різних українських часописах і журналах. У своїй творчості плекає, зокрема, сонетну форму віршотворення. Крім своєї літературної творчості, працює активно в українському шкільництві на терені Великої Британії. Написав методичний підручник для Шкіл Українознавства п. н. «Нарис методики викладання української мови» та публікує статті на методичні й виховні теми.

Збірка «Твердь і ніжність» — це творчий дорібок Богдана Бори в 1957-1967 роках. Вона охоплює вибрані поезії, а між ними багато прекрасних сонетів, зібраних у трьох частинах — «Моя доба», «Голубі далі» й «Любов і гнів».

СУЧАСНИКАМ

Жорстоко батожить століття наруга
І дино шаліє сваволя гріха,
По спинах танцює насильства попруга
І дивиться в очі понурість глуха.

У час цей пощади не жди від нікого.
Господь сам, розп'ятий, кричить з роздоріж.
Прокажену душу із тіла людського
Ще вискребти зможе освячений ніж.

Бо гріх не поступиться слову й молитві,
Бо з бруду не зродиться сила буття.
У громі, в пожезі, у полум'ї й битві
Заховане зерно нового життя.

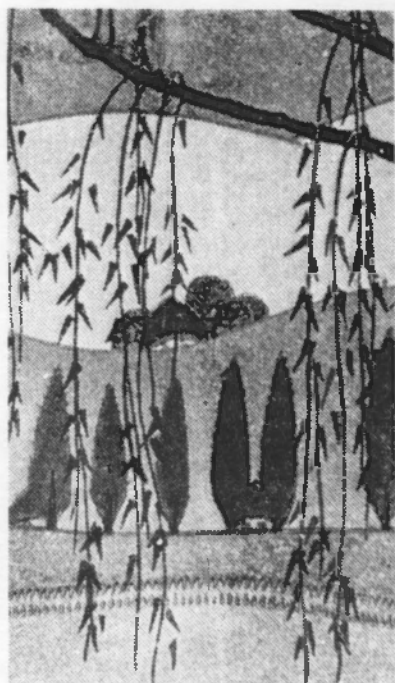
ДО УКРАЇНИ

Ти — джерело мого дихання.
Ти — перший промінь мій.
Надхненниця краси й кохання.
Криниця снів і мрій.

Ти — ранішня моя молитва.
Веселка в майбуття.
Ти — світло дня, жагуча битва
За щастя і життя.

Ти — туга серця, іскра думки.
Ти — подум'я дерзань,
Любов і віра, пекло муки.
Огонь душевних ран.

Ти — пісня снів, одвічний прасвіт
В думках про тебе вму.
Одну твою частину в засвіт
З собою заберу.

МОЯ ДОБА

Моя доба така велика,
Моя доба така страшна.
Мов ніч розгнүздана і ди́ка,
То знов як райдуга ясна.

Моя доба...

Моя ж вітчизна
Як промінь сонця і краси,
То знов як блискавка зловісна,
Як лезо шаблі і носи.

Моя доба...

Моя ж вітчизна
Мов тепла матері ру́ка,
То знов як левиця люта, грізна.
Як гострий ніж Залізня́на.

Моя доба...

Моя ж вітчизна
Мов Богоматір під хрестом,
То знов як буря ненависна.
Як присуд Правди над Гріхом.

Моя доба така прекрасна,
Моя доба така страшна.
Мов райдуга над світом ясна,
То знов як в погребі труна.

БОГДАН Бора —
»ТВЕРДЬ І НІЖНІСТЬ«, вид. СУБ
1972 р. стор. 287, обкладинка проф.
Р. Лісовського. Ціна — £2.00

Осінь

Роземіяне літо вже згубилось у грайливій соняшній далі,
а по колючих стернях багата осінь мандрує.

Буйночервінню чепуриться гай, а тихий сад червоні яблу-
ка розкидає.

Повисли задумані верби над річкою.

В лісі на м'яколистому килимі вилежуються гриби, а під
кущами веселі опеньки густосідням празникують.

Вітрочолі дні тривожать мальви й безжалісно зривають
соняшникове золотодзвіння.

Над водою тирса пісню гомонить.

На городах лягає бабине літо, і ситий джміль жужчить
вдоволено біля хризантем.

Обабіч шляхів, що побігли в далечінь, взявши на плечі
сухокрилля стовпів, стукочуть ліниво трактори. За ними
чорними хвилями кладеться зорана земля.

Ясені передіптуються з вітром, і він пустотливо грається
пожовклим листям.

Мов забавкою.

У ясні ночі молодик, почепившись ріжками за високі то-
полі, безсоромно підморгує усміхненим зорям.

Ранками в полі стелиться густий прохолодний туман і ко-
лише білокорі берези.

А в негоду хмари розвішуються сірими ряднами над зем-
лею, й небо починає плакати журливо.

На вулицях блукає тоді смуток і шматує людські серця.

Идуть осінні дні...

Виходжу на розстай чужих простірних шляхів, а вітер
сліди мої замітає.

Надо мною журавлині ключі мережать небовиди і привіт
передають мені з рідних піль.

Я осінь золотогриву на чужих шляхах зустрічаю.

Чи така вона в моїй Батьківщині?

Скажіть, журавлі!...

Вже давно відчувалася потреба підручника Історії України, який відповідав би вимогам української студіюючої молоді та тим, хто шукає відповіді на різні питання нашого минулого, а зокрема української державницької ідеї на протязі тисячоліття. Дотеперішні наукові історичні праці, або наголошували проблеми соціально-етнічного характеру, або були надто фрагментарні, а тому неповні. Потрібно було документарної, а разом синтетичної праці під кутом державницького формування українського народу і його провідної верстви та взаємовідносин між Україною і її сусідами та рештою світу. «Історія України» проф. Н. Полонської-Василенко, якої перший том появився в 1972 відповідає саме цим вимогам. Ця книга, в двох томах, дасть тверду основу для студій нашого минулого, а також в перекладах на інші мови (що конечно потрібно буде ще зробити) виповнить основний брак в наукових дослідях з боку чужих наукових центрів. Цю книгу ЦУ СУМ поручає до набуття всім своїм членам, яким історична правда має стати зброєю в боротьбі за наш національний ідеал.

Наталія Полонська-Василенко

Історія України

I Том (до половини XVII сторіччя)

Книга має 592 стор. друку на добірному папері, розміром 17 × 24 см, в твердій обкладинці з синтетичної шкіри із золотими написами.

Зміст книги складається з чотирьох частин: I. Доісторичне минуле України; II. Українська Держава X-XIV століть; III. Велике Литовсько-руське Князівство; IV. Україна напередодні Хмельниччини.

Перед змістом вміщений нарис історіографії України з іменним покажчиком українських істориків школи В. Антоновича.

У другій частині вміщені генеалогічні таблиці князів Русі-України та синхронічні таблиці князів і митрополитів.

У третій частині — генеалогічні таблиці литовських князів та при кінці четвертої частини хронологічна таблиця гетьманів і митрополитів. При кінці книги вміщені показники: іменний, географічний та народів і племен.

Ціна книги: 15.— ам. доларів або 40.— ім включно з пересилкою, в інших країнах — їхня рівновартість.

Замовлення слати на адресу:

Druckgenossenschaft Cicero eGmbH
8 München 80, Zeppelinstraße 67

Наука · Культура · Мистецтво

КУЛЬТУРА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Борис Антоненно-Давидович

(ПРОДОВЖЕННЯ)

Книга й Книжка

Чи є якась різниця між цими словами, чи вони абсолютно тотожні і їх можна довільно вживати на свою владу? Хоч ці слова й схожі, та все ж різниця між ними є, що залежить не стільки від змісту, скільки від розміру книжки. Найбільше ми вживаємо слово книжка: «Ах, як довго вас ждала, ще як над книжкою поезій сміялася, ридала» (П. Тичина); «Письменному — книжка в руки» (М. Номис).

Під словом книга розуміємо грубий фоліант, grosbux — головну бухгалтерську книгу, книгу вхідник і вихідних паперів чи святе письмо: «Чи то вмер чернець у келії, пишучи святую книгу?» (І. Франко). Виходячи з цього, треба відповідно користуватися словами книжка й книга.

Ковдра, коц, ліжник, укривало

Останнім часом слово ковдра стало витискати з ужитку інші українські слова, що також є відповідниками російського одеяла: «У магазині є вибір літніх кодр», — читаємо в прейскуранті, хоч навряд чи можна вважати вкривало, пошите на ваті або виткане з грубих вовняних ниток, за річ належну до літньої постелі. Є бо інші українські назви, які залежать від матеріалу, з якого зроблено вкривало: коц «укривало з вовни або байки» («Вона грюкнула дверима й увійшла до себе в хатину, де стояла її постіль, заслана добрим коцом», — П. Мирний), ліжник «укривало з дуже грубих вовняних ниток» («Втома,

мов теплим важким ліжником, укрила». — А. Головка). Загалом же назвою речі, що нею вкриваються, лягаючи на постелі, незалежно від того, з якого матеріалу її зроблено, є укривало: «До завіс, до рожевого шовкового укривала я поприсивала б тонесеньке кружево, як павутиння» (І. Нечуй-Левицький).

Отже, і в прейскуранті треба було написати: є вибір літніх укривал (або літніх коців, якщо їх зроблено з байки).

Копалина й копальня

«А Ювеналій Дмитрович уже розповідав про недавню катастрофу на Криворізьких копалинах, що належали французькій залізорудній компанії, — читаємо в сучасному творі, де слово копалина помилково стоїть тут замість копальня.

Іменника копалина в однині не уживають узагалі, а в множині — копалини; це слово означає підземні мінеральні поклади, що їх використовують люди для промислових і господарських потреб. У російській мові цьому слову відповідає ископаемые: «Колокольцев прекрасно мандрує по глобусу і мріє про мандрівки й відкриття нових земель, нових копалин» (О. Копиленко).

Копальня — це місце, де добувають корисні копалини: якщо тут добувають руду, то вона зветься рудня. Відповідниками цього слова в російській мові є слова копь, рудник, прииск. Читаємо: «Линуть глибокі копальні в серце залізне землі» (В. Сосюра): «У хрустальних галереях соляних копалень ми нишкли схвильовано, вражені видовищем небаченої краси» (Ю. Смолич).

**Коштовність, дорого цінність,
коштовні речі, скарби,
дорогоцінний камінь,
самоцвітний камінь, самоцвіт,
брильянт, діамант**

У художній літературі й публіцистиці слова коштовність, коштовні речі та дорогоцінність майже витиснули давнє українське слово скарби. Може до цього частково спричинилось те, що іменник скарб є синонім до другого українського слова — клад («Нашо ліпший клад, коли в дітлах лад» — приказка), але наша класика та й література наших часів широко послуговувалися множиною цього іменника — скарби: «Їхала, кажуть, одна скупа пані і везла з собою усі свої скарби великі... — їхала чорним гаєм і попалася розбійникам» (М. Вовчок).

Отже, не слід цуратися й цього слова.

По-різному називаємо ми й скарби, що складаються з коштовних каменів: дорогоцінний камінь, самоцвітний камінь, самоцвіт. Останнє слово майже зникло чомусь тепер з ужитку.

а тимчасом у А. Кримського читаємо: «Срібло, золото, самоцвіти» у П. Мирного: «На довгих листочках грає і сяє, мов самоцвітне каміння, чиста роса». Чи не краще заради уніфікації мови взяти для постійного користування якусь одну з цих трьох назв, що означають однакове поняття, приміром, слово самоцвіт? Мабуть, що варто було б

Так само слід було б усунути розбіжність у відповідниках російського слова брильянт, який наші автори пишуть то брильянт, то діамант: «Діамант дорогий на дорозі лежав» (В. Самійленко); «Найчистіші діаманти сяють ясні та прозорі» (Л. Українка). Сучасний український письменник В. Собко вживає від іменника діамант прикметника діамантовий: «Тільки-но пройшов свіжий дощ, діамантові крапельки мінилися під сонячним промінням». Проте в цитованій вже Лесі Українки ми можемо прочитати фразу і з словом брильянт: «Дістаньте шкатулку з брильянтами», але це тільки стверджує потребу прийти до якогось одного з цих двох слів, що не мають ніякої значеннєвої різниці. Певно, давня мовна традиція дає перевагу слову діамант.

Лівша і шульга

Слово ліаша майже витиснуло давнє українське — шульга. Ось читаємо, наприклад, у газеті заголовок фейлетона: «Про лівшу — лівою рукою». Тритомний Російсько-український словник наводить слово шульга як застаріле, даючи перевагу лівші. А тимчасом скільки прізвищ утворилося від цього слова: Шульга, Шульженко, Шульженчук, Шульгін!! Скільки разів ми натрапляли на слово шульга в кляси́чній літературі та живій народній ба навіть і в сучасного українського письменника О. Ільченка, доброго знавця української мови, читаємо: «Він, шаблону вхопивши потатарському, лівцею, хоч і не був шульгою, рубався люто». Навряд чи є підстави виводити це слово «за штат» і не послуговатися ним у нашій сучасній літературній мові.

Ліс і дерево

«Ми щодня одержуємо 4 тисячів кубометрів лісу», — читаємо в одній газеті. Така фраза звучить по-українському досить неприродно, бо лісом зветься сукупність дерев, що ростуть на певній площі землі: «Кругом яру зеленіє старий ліс» (І. Нечуй-Левицький). Одержувати щодня ліс та ще, до того ж, не гектарами, а кубометрами — неможлива річ.

Якщо слово ліс має українською мовою одне значення, то дерево — два: рослина : («На похиле дерево й кози скачуть» — прислів'я) і матеріял, що добувають з цієї рослини на різні господарські потреби («Я покажу, де є хороше дерево на хату», — Л. Українка; «Нам треба ще багато будівель-

— І. Котляревський; «На самім кінці Борислава... стояв великий магазин, де складували земний віск». — І. Франко).

Заклад, де продають харчі або інші припаси й речі, незалежно від розміру його й асортименту краму, у класичній літературі й народній мові називали й називають крамницею: «Завів крамницю з тютюном» (І. Нечуй-Левицький); «Ще сонце не зайшло, а вже крамниці почали зачинятись» (М. Коцюбинський); «Лелія спинилась біля одної дуже великої крамниці, там вагало квітів» (Л. Українка). Крамниці, де продають спеціальні вироби, мають теж свої назви: книгарня, де продають літературу, цукерня, де продають солодощі тощо («Перед дверима цукерні ще помацався за кишеню, чи є гроші» — Л. Мартович).

Якщо мовиться про дрібну сільську крамницю, вживають зменшеного іменника — крамничка, відповідно до російського слова лавка: «Яків зайшов до кума в крамничку» (М. Вразок).

Навряд чи є потреба замінити всі ці слова одним-одним словом магазин, бо таким способом збіднюється багата на різноманітну лексику українська мова ного дерева». — з живих уст).

Отже, й у першій фразі треба було написати: «Ми щодня одержуємо 4 тисячі кубометрів дерева.»

Магазин, крамниця, крамничка

У сучасній українській офіційній і діловій мові слово магазин замінило всі інші синоніми, широко відомі в класичній літературі та живому мовленні, де, якщо й траплялося слово магазин (або гамази, гамазей, гамазея, гамазія), то далено у вузькому значенні. Ці слова означали не збудівлю для продажу, а велику комору на зерно («Підпалюють гамазини з хлібом», — О.Стороженко) або комору на різне начиння, знаряддя, продукти («Рушниць, мушкетів, оружжия наклали повні гамазеї»

В ОБОРОНІ НАШОГО СОБОРНОГО ПРАВОПИСУ

II. ДЕЩО ПРО ПІДМЕТ У... РОДОВОМУ ВІДМІНКУ!

Оксанка знову сидить за моїм письмовим столом. І моя лампа з-під зеленого абажура кидає на неї цілий сніп щедрого світла... Гляньте на неї! Її личко лише ледь-ледь зарум'янилось сонечком цьогорічного літа, яке, на жаль, вже добігає свого кінця! Ледь-ледь! Сьогодні Оксанчине личко дуже нагадує мені те нещасливе яблучко, якому зла доля не судила пити радощі життя від постійної дотичности з Сонцем: лише в передвечірніх годинах те, нібито справедливе Сонце трошки таки пестить те бідне яблучко, але... як?! Боязко, крадькома, крізь сітку густо вкритого листям гілля та й то лише в тих днях, коли на переходи не стоїть хмарність неба! Я не питаю нічого, бо знаю все: Оксанці ніколи користуватися літом, бо вона, працюючи друкаркою і вдень і ввечері, збирає гріш, щоб поставити пам'ятника своїй Мамі-покійниці! Її тато цього не зробить, бо... краса й молодість його другої дружини затягнула його в бслото тяжких боргів, надмірної, як на його вік, праці, ба навіть і безнадії та відчаю! До мене Оксанка тепер не так часто приходить, а все ж таки... приходить! Ось хоч би й сьогодні: вона прийшла коштом того часу, який треба було витратити на прання її власної білизни, прибирання кімнати, тощо... Поблискуючи синіми волосками своїх іскристих оченят, Оксанка сидить чапроти мене, цілком приготувавши себе до чогось небуденного і саме тому цікавого, милого...

— Чи відомо тобі, Оксаночко, в якому відмінку має стояти підмет речення? — таким, справді нецікавим питанням починаю я нашу сьогоднішню лекцію...

— Ой, пані Олено! — неначе від болю зойкає Оксанка: — Та ви б уже краще спитали мене, скільки днів має тиждень!

Оксанчин бездоганної форми носик зморщений, брови зведено докупі, а волоски очей розсипають гарячі іскри очевидно-го незадоволення, можливо навіть обурення...

— Ти ображена? Розумію тебе! Ти справді давно вже виросла з пелюшок подібних залитань! Але... сховай твою образу до кишеньки твоєї сукні та відповідай на питання, яке ставить тобі твоя вчителька!

— Підмет завжди мусить стояти в назовному відмінку та від-

повідати на питання «хто?» або «що?» Але... хто ж цього не знає?!

Мовчки беру з купи часописів, які лежать на моєму столі, той, що має честь вивершувати цю купу, і подаю його Оксанці: це — «Свобода» ч. 143 за 8 серпня 1972 р.

— Читай вголос речення, підкреслене червоним олівцем на першій сторінці! — кажу я.

— «Сімох провідних північноірляндських політиків, римо-католиків одержали листи із погрозами проведення атентатів на них.» *)

Досить тривала павза, протягом якої Оксанка в'їдається широко розплющеними очима в рядки щойно прочитаного речення з таким виглядом, ніби вона бачить щось неймовірне: «Хто одержав листи?» — шепоче Оксанка сама до себе і... відповідає собі розгублено й уривчасто: — «Сімох... політиків!»

— Рятуйте, пані Олено! Таж тут підмет поставлено в... родовому відмінку!

— А як, на твою думку, має бути?

— Має бути «Сім (або «семеро») провідних політиків...»

— Добре! А чи можеш ти як слід з'ясувати, чому замість «сімох» ти поставила «сім» або «семеро»?

— Можу! — улевнено відповідає Оксанка і, помовчавши хвилинку, додає поважно: — Бо підмет речення мусить стояти в назовному, а не в родовому відмінку!

— Добре! Ну, а чому ж ти «провідних політиків» залишила в родовому відмінку? — смолою причепилася я, щоб витиснути з Оксанчиної розумистої голівоньки все те, що вона на цю тему знає, а тоді вже додати те, чого вона не знає або забула.

— Бо числівник «сім» або «семеро» вимагає іменника в родовому відмінку.

— Дуже добре! А що тобі взагалі відомо про стосунки між числівниками та залежними від них іменниками?

— О, це ви мені в свій час так добре на прикладах розтлумачили, що я на все життя запам'ятала! Є числівники, що вимагають іменника в назовному відмінку, це — один, два, три, чотири (дві книжки, три хлопці), а вся решта числівників від п'ятох почавши, вимагає іменника в родовому відмінку (вісім книжок, двадцять хлопців). Тривала павза... Я мовчу, бо Оксанка мала б іще щось важливе додати, але, якщо вона ще й далі мовчатиме, то... доведеться мені прийти їй на допомогу...

— Скільки років твоєму татові?

— П'ятдесят два роки.

— А махусі?

— Якщо поміняти місцями цифри татового віку, то... вийде вік моєї махуси: їй двадцять п'ять років!

— Який же з цього висновок щодо взаємостосунків не між татом і махусою, а між складеними числівниками, як наприклад — 342, 347, та залежними від них іменниками?

— Уже! Я пригадала собі! — радісно вигукнула Оксанка: —

*) У цьому реченні є не одна, а більше помилок, але ця стаття розглядає лише одну з них.

Відмінком іменника командує остання цифра складеного числівника: якщо це буде «один, одна, одно», то залежний від цього числівника іменник мусить стояти в назовному відмінку однини (тридцять один карбованець); якщо ж це буде 2,3,4, то залежний іменник буде в назовному відмінку множини (342 роки), а якщо останньою цифрою буде 5,6,7,8,9 або 10,20,30... то іменник мусить бути в родовому відмінку множини (342 роки, але 347 років, двадцять книжок, десятеро дітей, тощо).

— Добре! Але я звернула увагу на те, що ти, виправляючи помилку «Свободи», вжила числівника «семеро», а щойно «десятеро»... Що це за числівники, і які їхні стосунки з іменниками?

— Це — так звані збірні числівники, що вживаються від 2 до 30 включно (двоє, четверо, тридцять) і всі без винятку, коли самі стоять у назовному відмінку, вимагають від іменників бути в родовому відмінку, як наприклад: троє хлопців, п'ятеро робітників, десятеро телят...

— Дуже добре, Оксаночко! А чи пам'ятаєш ти, що таке складений підмет, і чи можеш дати мені приклад?

— Складений підмет — це той, що складається принайменше з двох, а інколи й з більшої кількості слів: числівник плюс хоча б один іменник у ролі підмета речення буде вже складеним підметом! Приклад: «Сім політиків... одержали листи...»

— Так! А чи пам'ятаєш ти, що, крім означених числівників, є ще й неозначені? Ти... мовчиш? Ну, то я зараз прийду тобі на допомогу! Неозначені числівники — це ті, які, не будучи наслідком підрахунку, говорять про кількість приблизно, як наприклад: багато, мало, кілька, кільканадцять, тощо... Деякі з них, як наприклад «багато», відмінюються, а деякі, як наприклад «мало», не відмінюються... Неозначений числівник плюс іменник у сумі своїй теж творять складений підмет речення. Для ясності проаналізуймо коротесеньке речення, в якому підмет складено з двох слів «багато людей»! Чи можна сказати «У церкві було багатьох людей»?!

— Ой! — неначе від удару батоном зойкнула Оксанка: — Це бринить аж так бридко, що...

— Ти маєш розвинене чуття своєї мови! У цьому я вбачаю велику заслугу твоєї Мами!

— Це маленьке речення треба побудувати ось як: «У церкві було багато людей.» — упевнено говорить Оксанка і, вмотивувшись зручніше на стільці, підготовлює себе до дальшої розмови на цю ж таки саму, нібито й нецікаву для молодой дівчини, тему...

— Тепер, Оксаночко, ми з тобою маємо зробити остаточні висновки з усього, вже сказаного, а саме: усі означені й неозначені числівники, будучи складовою частиною складеного підмета, мусять стояти в назовному відмінку. Числівник завжди очолює складений підмет, йому належить перше місце (за винятком речень із відтінком приблизності підрахунку, як наприклад «карбованців двадцять або й тридцять») і саме він — числівник підпорядковується загально-відомому правилу про те, що підмет речення мусить стояти в назовному відмінку. Однак, будучи сам у назовному відмінку, він підкоряє своїм власним вимогам залежний

від нього іменник, ставлячи його в назовному відмінку після 1.2.3.4 (два хлопці, чотири тижні), а в усіх інших випадках — у родовому (п'ять тижнів, сорок дев'ять років). Щождо збірних числівників, то вони всі, без винятків вимагають після себе родового відмінку (двоє хлопців, троє дітей, четверо коней). Зрозуміло?

— Так, зрозуміло! Але я хотіла б знати, чи це тільки «Свобода» проповідує підмет речення в... родовому відмінку, чи й інші часописи те саме роблять?

— На жаль, не тільки «Свобода»! Ця помилка досить таки часто зустрічається на сторінках еміграційної української преси! А приклад я взяла зі «Свободи», бо саме вона пишається найбільшою кількістю читачів, а тому, на мою думку, і відповідальність її перед українським еміграційним суспільством у цілому якнайбільша, а зокрема перед нашою молоддю, яка «Норм» Синявського не читає, а вчиться своєї мови з... часопису, з випадково прочитаної української книжки та... з розмовного лексикону укр. емігранта, який аж надто рясніє помилками! Укр. емігрант ретельно вчить граматику мови країни, де він проживає, але... витрачати час і енергію на студіювання правил укр. правопису він здебільшого вважає за зайве, а інколи навіть і за нищче своєї гідності! Це дуже сумний факт, і якраз тому саме українській пресі на еміграції належить роль вчителя української мови! Чи ж не так, моя ясноока?! Кажі! Я бачу з тих полум'яних іскор, які розсипають у цій хвилині твої оченята, що ти прагнеш висловити якусь щойно народжену думку... Кажі!

— Наша преса справді засмічена такими виразами, як «до хати увійшло двох хлопців...» всупереч ясним вказівкам «Норм» Синявського. Чи ж не так, пані Олено?! — Я притакую головою, а Оксанка, хвилюючись, веде далі: — У чужих власних назвах після відомих 9-х приголосних (д,т,з,с,ц,ж,ч,ш,р) і перед приголосними деякі часописи вперто пишуть «и» всупереч ясним вказівкам Синявського («Чикаго» й «Вашингтон» красуються в кожному числі «Свободи»!) Та це ж очевидна зневага до нашого соборного українського правопису, затвердженого нашими ж найвищими науковими інституціями! Хіба чобіт окупанта заважає нашим редакторам у вільному світі дотримуватися правил нашого правопису?! І яким чином отака-от очевидна зневага до нашого правопису ходить у парі з високою національною свідомістю, до якої нас (молодь) кличуть своїм змістом насичені помилками рядки наших часописів?!

Оксанка замовкла: вичерпалась! Але я була певна, що вона ще щось скаже, і я не помилилася!

Жадібно схопивши повітря, Оксанка вела далі, забувши про всі свої потреби, про невивірну сьогодні (її вихідний день!) білизну, незаметену хату й цілу низку інших занедбаних справ її особистого молодого життя: — Чейже наша літературна мова буде державною, і тоді... шанувати її та підкорятися всім її вимогам мусітиме кожен службовець, бо інакше його звільнять з посади! Чи ж не так, пані Олено?! Чейже саме літературна мова на єдиний соборний правопис якраз і є могутніми джерелами єднання всіх укра-

їнців, розсипаних тепер по кулі земній! То хай дозволено буде мені на весь голос спитати: ХТО ж заваджає нам тепер шанувати нашу лїт. мову й наш соборний правопис. коли ми — українська політ. еміґрація живемо не під чоботом окупанта. а у вільному світі?! Хто?!

Того вечора Оксанка таки досить довго посиділа в мене. і ми розмовляли на теми, дотичні до змісту щойно відбутої лекції... Прощаючись, Оксанка спитала: — Що буде темою наступної лекції?

— Кожна з наших наступних лекцій розглядатиме приклади очевидної зневаги до вимог нашого соборного правопису. якими, на жаль, рясніє наша еміґраційна преса.

ВАРТІСНА КНИЖКА

Роки тотального терору в ССРСР, а зокрема в УССР, увійшли в історію під назвою Єжовщини.

З нагоди 30-річчя тієї кривавої доби (1937-1967) для вшанування пам'яті тих мільйонів українців, що загинули смертю мучеників у ролі рабів, — вийшла в світ двотомова документальна повість О. Звичайної та М. Млакового під назвою

» ВОРОГ НАРОДУ «

Повість має 940 стор. вісімки в обох томах, віньєти роботи мистця М. Дмитренка. Видавець — У.В.С. у Лондоні.

3-го грудня 1967 р. на Конкурсі Українського Літературного Фонду ім. І.Франка в Чикаго повість «Ворог Народу» нагороджено 1-ою премією, про що були відповідні оголошення в українській пресі. Перший раз у подвійно меншому розмірі була нагороджена 1-ою премією в Європі в 1948 році.

Повість можна набути, піславши «моні ордера» або чека на 10 дол. на таку адресу:

Mr. M. DZUL
131 CORSON AVE,
STATEN ISLAND, N.Y. 10301
U.S.A.

ЮРІЙ НАРБУТ

Немає мабуть в історії українського мистецтва такого другого мистця як Юрій Нарбут, щоб у так короткому часі створив стільки прекрасних творів та не лише творів, але і окремий стиль в українській графіці. Юрій Нарбут прожив всего 34 роки, але виходячи з наших мистецьких традицій і надбань минулих століть, він створив свою добу в українській графіці, а його вплив на цілі покоління графіків величезний.

Ю. Нарбут був нащадком козацького старшинського роду в Чернігівщині. Він народився 26 лютого 1886 року на хуторі Нарбутівка недалеко Глухова. Гімназію закінчив у Глухові

і вже під час навчання в гімназії зацікавився він мистецтвом, захоплювався мистецтвом старих книг, рукописних євангелій, козацьких літописів та ікон і від тоді зродилася в нього любов до української старовини. Тоді то він запізнався з П. Дорошенком, видатним знавцем українського мистецтва, і користувався з його багатой бібліотеки.

Мистецтва вчився Нарбут у Петербурзі у відомих мистців Білібіна і Добужинського. Кожного літа Нарбут приїздив до Глухова і, мандруючи по Чернігівщині, змальовував він цікаві історичні архітектурні об'єкти, церкви, старі панські дома, руїни старих замків.

МИСТЕЦТКО У КИЇВІ • 1920 • ЧИСЛО 1

Ю. ЗАРУЦЬКИЙ. ОБКЛАДИНКА ЖУРНАЛУ. КИЇВ 1920 Р.

Лев
тевдъ
дмра
Л

Л

Зима
зірки
засне
З

З

Для завершення мистецької освіти Нарбут побував один рін в Мюнхені (1909 р.), де захоплювався творами Дюрера.

Вернувшись до Петербурга, Нарбут багато працював над мистецьким оформленням книжок. Він уважав книжку не лише літературним твором, але й мистецьким. Тому то так він дбав про культурне видання книжок, сам добирав папір, зазначував площину тексту, місце малюнків, робив ілюстрації, обкладинки, заставки, кінцівки, великі літери, написи.

В Петербурзі Нарбут знайомиться зі знавцями геральдики В. Модзалевським і В. Лукомським і сам досліджує по архівах герби та рисує герби для бібліофільських видань «Малоросійський гербовник» і «Герби гетьманів Малоросії». Мистець намалював і свій власний герб, а під своїм портретом гербом умістив напис: «Мазепинець, полку Чернігівського, Глухівської сотні, старшинський син і гербів та емблем живописець.» (1912р.)

В музеях Петербурга Нарбут вивчав пам'ятки з України — стародруки Київської Лаври, монастирські грамоти, універсали гетьманів, ікони, портрети, вишивки і вироби зі срібла. Він задумав видати для дітей «Українську абетку», для якої виготовив 14 аркушів (доповнення зробив багато пізніше в Києві, але рисунки не збереглися).

Підчас подорожей по Лівобережжі Нарбут зацікавився зі своєю майбутньою дружиною Вірою, родом з Лубень. Весілля їх, яке відбулося в Нарбутівці, мало своєрідний характер. Воно мусіло в усім слідувати за старими українськими звичаями.

Студії над першоджерелами українських пам'яток у Петербурзі привели Нарбута до висновку: царська Росія, знищивши автономію України, стерла, виснажила стару українську культуру. З

Ю. НАРБУТ: ДЕРЖАВНІ БАНКНОТИ УКРАЇНИ 1918-19

вибухом революції 1917 року. Нарбут переїздить з Петербурга до Києва, щоб присвятити свою творчість батьківщині. Він стає одним із творців першої Академії Мистецтв у Києві (в день відкриття Академії відбулася його перша виставка в Києві, яка зробила на Київлян величезне враження) і розгортає величезну мистецьку діяльність.

Та трагедією Нарбутового життя стало те, що час його творчої праці на ґрунті національної української культури припав на тяжкі 1917-1920 роки. Коли ж взяти до уваги, що праця графіка твори якого були призначені для репродукцій, нерозривно

зв'язана з добре устаткованими друкарнями — тоді ця особиста трагедія мистця поширилась й на всю українську графіку й на все сучасне мистецтво книги. Більшість блискучих творів Нарбу-га київського періоду лишилися або зовсім неопублікованими, або репродуковані так, що не завжди можна було пізнати ори-гінал.

За короткий час Нарбут завоював собі місце найвидатнішої постаті серед мистецького світу Києва й усієї України. Не тільки особисті здібності, кипуча енергія, урядова й громадська діяль-ність висунули його на перший план. Уряди Центральної Ради та Гетьманської Держави замовляли у нього проекти грошей, поштових марок, анцій, державного герба й печаток, уніформ для війська й гетьманського двору, оформлення ратифікаційних актів міністерства закордонних справ, гетьманські грамоти з нагоди різних урочистих okazji, військові відзнаки — і все це доручалось Нарбутові, для всього цього ніхто не був краще підготований своєю попередньою працею, ніж Нарбут. Багато урядових замовлень передавав Нарбутові керівник Головного Управління Мистецтв та Національної Культури П. Дорошенко, знайомий з Глухова.

В книжковій праці Нарбут співпрацював з видавництвом «Дру-кар» у Києві і з «Сіверянською Думкою» в Чернігові.

Крім мистецької й педагогічної праці, Нарбут ще знаходив час на громадську діяльність. Рідко свято національного ха-рактеру обходилося без Нарбути. І на виставах Молодого Театру, яким керував тоді Л. Курбас, і на відкритті Державного Театру з Загаровим на чолі, і на відкритті державного українського уні-верситету, і під новий рік в міністерстві освіти, і в клубі — скрізь являлася характерна, монументальна постать Нарбути.

Упадок української державности, воєнні нестачі в Києві, го-лод, шикани ворогів — все підривало здоров'я мистця. Інфекція печінки, потім тиф, а на кінець операція печінки обірвали життя Нарбути, який помер 23 травня 1920 року. Два місяці пізніше помер теж в дуже молодому віці його приятель В. Модзалевсь-кий, а за два роки большевики розстріляли найздібнішого учня Нарбути мистця-графіка Л. Лозовського. Такі були тяжкі удари по нашому мистецтві в ці трагічні роки.

До сьогодні мистецька спадщина Нарбути не є зпублікована а в радянських виданнях (у чужих мовах) Юрія Нарбути пред-ставляють як великого російського мистця...

Ю. Нарбут: «Ілюстрація до Вушивань»

В. Попович

ДО ПРАЦІ ДРУЖИННИКІВ-КУЛЬТУРНИКІВ

Українське суспільство в діаспорі знаходиться в критичному положенні. Як в минулому столітті в більшості економічна, так в новіших часах політична наша спільнота є наражена на небезпеку і загрозу асиміляції. Навколишній світ є багатий на засоби комунікації, маючи до диспозиції всі т.зв. «мас-медії», щоб пропагувати і накидати свою культуру, придушуючи культуру інших «меншостей» і унеможливаючи їхнє існування та розвиток.

Тут слід відмітити суттєву різницю у вжитку термінів «асиміляція» й «інтеграція». Інтеграція чи включення в активне громадське життя країни свого поселення це в собі позитивне явище, навіть побажане бо може принести користь для українського загалу. Але рівночасно, інтеграція в дане суспільство приносить із собою загрозу згублення своєї ідентичності приймаючи чужі норми життя.

Статистика показує, що наприклад в Канаді, в переписі населення 1961 року на біля пів мільйона українців своєю матірною мовою уважали мову українську на 14 % більше як в 1971 р., де число тих українців впало до 309,855 осіб. Такий драстичний спад рівня національної свідомості, така тривожна і майже трагічна ситуація нашого самозаникання в діаспорі мусить нас тривожити і спонукати до конкретної дії для збереження і розвитку української культури як засобу до національної свідомості.

Здержати цей процес асиміляції можна тільки спільними зусиллями спрямованими до максимальної розбудови навчання української мови, збереження і розбудови української культури і т.п., щоб запобігти розпливу в асиміляційному морі. В цьому контексті Спілка Української Молоді, як молодецька вишівнича організація спільно з іншими організаціями подібного характеру має перед собою велике завдання.

Логічно тепер постає питання, яку роль має відіграти в цих зусиллях СУМ, чи подібна українська молодіжна організація, і чим конкретно можуть причинитися дружинники-культурники, як одиниці чи спільно. Який вклад можемо дати, ми, як дружинники-культурники, свідомі члени молодшої української еліти в діаспорі зацікавленої і затривоженої станом розвитку української культури в Україні і поза її межами?

Передумовою до з'ясування завдань і проблем СУМ в ділянці культури є саме розуміння терміну «культура» і його пов'язання із національною свідомістю. Слово «національна культура» криє в собі віковічні духові надбання народу, які своїми питомими властивостями надають окремій персональності даному народові, тим самим мають в собі зберігаючу силу. Створені народом на протязі його історії духові й матеріальні цінності живуть тільки тоді, коли в них постійно вливаються нові живучі

потоки культурних виявів і творчості. Культуру можна порівняти до водограю, динамічної сили, яка суттю не міняється, але є постійно годувана новою поживою. Головним комунікаційним середником національної культури є мова даного народу. Усвідомлення культурної окремішності і духових вартостей свого народу веде до національної свідомості, яка єдиною є гарантом проти асиміляції.

Національно свідомо людина є ознайомлена з українським життям у кожному аспекті, з історією українського народу, з його культурою, проблематикою і т.д. та вміє їх оцінити в світлі сьогоденного світу. Національна свідомість власне викликає певний емоційний зв'язок до українського народу. Наше завдання тому є скріпити цей зв'язок і уможливити нашій молоді краще ознайомитися з українськими культурними надбаннями.

Перший крок до цього є очевидно само-освідомлення. Ми в першій мірі мусимо працювати над собою, поодинокі і гуртом, щоб краще запізнатися з українською культурою, яка включає в собі ділянки народного мистецтва, образотворчого мистецтва, музику, танки, літературу, публіцистику, шкільництво і т.д. Рівночасно, маємо працювати між молоддю, передаючи їй наше набуте знання. До цього можна вживати різні засоби — творити українське середовище по наших домівках, передавати наше знання в формі гутірок, лекцій співу, малярства, музики чи танку, влаштуванням концертів чи мистецьких вечорів. Нашим завданням також серйозно застановитись над станом українського шкільництва, бо ж мова є найосновнішим чинником у формуванні й переданні культури. Ще одна дуже важлива ділянка нашої праці є зовнішня репрезентація. Щоб здобути собі симпатиків між чужинцями мусимо їм дати нагоду ознайомитись з українською справою, а для цього найкраще послужить наша чудова українська культура.

Праця перед нами велика і трудна. Найосновніша проблема є зорганізування й позбирання існуючих сил і координація та планування праці. Тут мусимо застановитись краще над проблемою комунікації між осередками чи навіть між країнами, на обмін досвідом, передання інформацій, студії, випробовування методів тощо. Вірю, що цей 4-денний Злет Дружинників буде першим кроком до завершення дійсної Дружини Культурників і корисно служитиме для унапрявлення наших зусиль по лінії збереження і розвитку української культури та поширення національної свідомості.

Мирослава Підгірна

РЕЗОЛЮЦІЇ КОМІСІЇ ДРУЖИННИКІВ-КУЛЬТУРНИКІВ

Ствердження і постанови IX Світового Конгресу СУМ з 1966 року, в ділянці культури. Комісія Культурників Першого Світового Олімпійського Злету Дружинників СУМ в Гомадінген, серпень 1972 року, приймає за вихідну точку і розпрацювавши ці постанови на практичній базі, подає наступні напрямні:

1. Дружинники-культурники, як свідомі члени української спільноти, крізь свою творчу діяльність в СУМ маніфестують духову єдність із змаганнями, які ведуться в Україні в обороні вічної української культури.
2. Через територіальне розпорошення нашого членства в Спільноті Української Молоді, рішаємо скріпити сітку комунікації між членством. Дружинники-Культурники Америки й Канади робитимуть старання, щоб сконцентрувати і скоординувати свою дію, входячи в стисліші зв'язки між собою та іншими країнами діяльності.
3. Для скріплення контактів і обміну думок рішено проводити річні з'їзди на американському й європейському континентах, а по можливості, що 4 роки відбувати міжконтинентальні з'їзди дружин.
4. Форумом обміну думок культурників є різні мистецькі й літературні сторінки при українських часописах, а передусім журнал дружинників «Авангард».
5. Українська культурна тематика мусить бути завжди актуальною і сприяти оживленню української духовності там де вона зникає. Для розвитку української культури серед еміграції, а передусім для видвигнення молодих сумівських талантів, твориться комітет, який займатиметься ділянкою музики для випуску платівок, поширення українського репертуару і т.д. За цим взірцем передбачується творення подібних комітетів по різних ділянках мистецтва.
6. До наших завдань належать переклади на чужі мови матеріалів з України і рівно ж постійне плекання чистої української мови.
7. Застосування нових засобів реалізації «традиційних» академій і свят.
8. Стежачи за українською науковою і мистецькою проблематикою, ставимо собі за завдання інформувати і зацікавлювати нею нашу молодь. У зв'язку з цим, до кінця цього року має вийти збірник матеріалів на терені Америки.
9. Ми, як Дружинники-Культурники з'обов'язуємося включитися в активну працю самодіяльних гуртків по осередках та їх скріплювати. Для кращого зовнішнього вияву української культури належить користуватись модерними технічними засобами комунікації як телебачення, радіо, фільмування, і т.п.
10. Дружинники Культурники мають дбати про плекання і розвиток української культури, а передусім української мови, як найважливішого чинника культури.

Виховники

Проф. Р. Драган

ГЕРОЇЗМ

(ПРОДОВЖЕННЯ)

Гірше справа мається з такими, що не всіли на ніщо рішитися. Вони вдивляються в героя, як у те блискуче сонце, що сліпить очі, і топчуться на місці, не маючи ні рішучості ні відваги зробити крок вперед. Їм варто би нагадати казку Бурідана з 14-того століття: «Осел бачив річ, які були йому потрібні, він мав жагу до них. Перед ним лежала в'язанка сіна і стояло відро з водою. Він одночасно хотів пити і їсти. І ось він почав вагатися, що йому найперше вибрати. Перебуваючи в постійному ваганні, він помер від голоду і спраги, лишивши воду й сіно».

Про таких безнадійників є ще краща казка нашого автора в Україні П. Ключини:

Свиню купали й мили марно.

Свиня сказала: Дякую ... приємно!

Я чистоту люблю давно ...

І знов полізла у bagno.

Молодій, недосвідченій людині легко потрапити під впливи модних героїв, створених на базарі покидьками суспільства, або хитрими купчинами для легкого заробітку. «Нічого правдивого, нічого такого, що б дихало, сівало, хапало за душу, змушувало дрижати, або плакати» — це слова Марії Башкірцевої з її «Щоденника». Є багато ефемерних героїв, які не мають ніякої людської суцільності, дивоглядів, або модних чудаків, як деякі «гіппі», чи «крунери». Ці останні не співають але виють, а молоді дівчата мліють зі захоплення. Навіть уличниці, чи продажні, аморальні кабарекові діви, можуть стати героями, бо недільні бруківні газети помістили про них цілі шпальти, або й сторінки. Некритичний читач не розуміє, що видавцеві газети власне й треба багато некритичних читачів — і тому друкує сенсацію.

Чи може бути героєм для нас той, що модно одягнений, чи той, що має модне й дороге авто? Якийсь там гонимий Порфіріо Рубіроза, чи Ара Хан? Напевно ні, бо це порожня слава. Нам без сумніву заімпонує добрий батько, який старанно виховує своїх дітей і любить свою дружину. Ми з пошаною відноситись будемо до прикладного і карного члена нашої організації, який пов'яже її тісно зі своїм життям. Для нас героєм буде політичний чи суспільний лідер, що постійно закликає жити для свого народу. Перед нами візія поневоленої батьківщини і всі ті, що для її визволення віддано служать, це наші герої. Поет із молодого плеяди в Україні М. Вінграновський наже:

Ми люди, ми не блазні, не лакузи.
І вільний дух, і вільних дум союзи,
І вільний світ у нашу кров кричить.

Подумаймо добре, яку постать вибираємо як взір для нас. І думаймо притім про себе самих, бо другі на нас глядять, нас критикують, навіть тихцем, в душі.

Ось незалежні герої, що мали силу противитись злу всього світу, як Сократ, Лютер, Сковорода, борці за волю свого народу, як Брюс, Тарас Чупринка, Абдель Крім, Мустафа Кемаль, Ганді, Степан Бандера, проповідники Біллі Грейем, Мартін Лютер Кінг, св. Кирило, мученики св. Петро, Жанна д'Арк, гетьман Петро Кальнишевський, архієп. Величковський, др. Горбовий, Катерина Зарицька, Святослав Караванський, добродії Кюрі, Швайцер, Нобель, митр. Шептицький, Чикаленко. Ось такі постаті героїв наслідувати облагороднює життя людини. Від вибору залежить усе наше життя. Їхня слава це дороговказ непомильний, їхня пам'ять не зітреться ніколи. Це не однобічна хвилева принада, що не має глибшого змісту. Ще старинний Тацит в «Анналах» сказав: «Заслуги й чесноти славних попередників не можуть попасти в забуття».

Для всіх час життя це великий театр, а герої це актори на сцені. Їм ми приглядаємось і від них переймаємо те, що нам найбільше подобається. Усіх дійсних героїв в'яже одна спільна риса — це служба шляхетним ідеалам і суспільству. Альберт Швайцер писав: «Одну річ я знаю: Тільки ті поміж вами будуть дійсно щасливі, хто шукав і знайшов як служити». У життєвій грі ми приналежимо до аудиторії, або й самі часто буваємо акторами, а наша гра залежить від того, чого ми навчились досі. Вдумлива людина може протестувати проти гри, проти штучного комедіянства, але трохи штучної гри часто навіть потрібно, бо не завжди в оточенні можемо показувати себе такими, як ми є в дійсності, щоб не викликати небажаної реакції. Це називається передумана здержливість.

І чи ж не хочемо часто, щоб нас бачили, чи не хочемо робити враження на других, подібно як це роблять герої? Є це природний гін, важно тільки, щоб він був дійсно природний. Д. Кот у книжці «Упадок Заходу» каже: «Хворобою модерної людини шизофренія і розгубленість». Здорова людина не може забувати про своє оточення і про своє відношення до нього. Людина не хробак і має вищі цілі, чим саме животіння, для якого вистарчає інстинкт. Життя порожнє, сіре, без будь-яких амбіцій, це не життя, а вегетація. Людина без амбіцій, без волі, без гідності, без цілі, це травинка, яку вітер нагне, куди захоче. Як гарно каже молодий поет в Україні Л. Тендюк:

Своєму серцю владно накласти —
Своєму серцю, що немов вітрило!
Ти бачило і не такі моря
І перед ними ти не відступило.

Є багато таких, які люблять підчинятись, бути добрими другами в товаристві, зумисне ставлячи себе на задній план, тоді ко-

ли висувається хтось інший, рівночасно не знецінюючи себе самих і чекаючи терпеливо, аж другі його оцінять. Так повинна поступати кожна інтегрована людина. Люди заздрисні, влізливі, егоїстичні, домінуючі, неуважні до других, це злихнені й загублені люди. Вони загублені навіть тоді, коли вони в центрі життя. Вартісна людина завжди зрозуміє, хто вище і хто надається на лідера і буде дружньо його підтримувати й наслідувати. Бо наслідувати доброго лідера-героя це теж природня амбіція. Підтримувати авторитет героя, підживити себе самого і стійкість своєї збірноти. А коли нам здається, що нас недоцінують, то треба виждати терпеливо. Небіщик Кенеді, президент ЗСА сказав одного разу: «Не те важне, що діється, а що в нас діється».

Індивідуалізм і збірність це дві протилежності, які одначе зливаються в одне ціле тоді, коли йдеться про вищі інтереси суспільства, народу, людства. Окремішність людини, як і суспільства, як і народу, це святиня і герої, правильно розподілені й оцінені, допомагають правильно оформити індивідуальність. Чим міцніша, чим культурніша одиниця, тим більша з неї користь. Історія робить людей, але й люди історію і не забуваймо, що кожний з нас відповідальний за долю свого народу, своєї батьківщини і як тільки захоче, може багато зробити в її користь. Понесений безкорисний труд, жертва й любов ніколи не пропадуть на марне. Нарід, який не має героїв, або не вміє їх оцінити, це не нарід, а отара овець. Павло Тичина, коли ще був молодим, сказав знаменні слова:

Та як же нам зламати тиранно-тюрмні ґрати.

Коли співці у нас все євнухи, настрати.

Але на жаль і сам Павло Тичина пізніше став «євнухом і настратом».

Атмосфера суспільства та її провід повинні сприяти одиниці, бо тільки тоді виросте збірний героїзм, могутня незнищима сила, що веде націю вперед. Збірний героїзм це сума всіх героїзмів і всіх найменших одиниць, що йдуть за героями. В збірому по-двигу зливаються всі сили в одну велику струю і це та сила, яка визволить нашу поневолену батьківщину. Боротьба вимагає жертв і жертви теж стаються героями. Але «найменше жертв має той нарід, який бореться» — так написав Ярослав Стецько в своїй книжці «30-го червня 1941». Іван Сулима розгромив польську залогоу Кодака, що складалась із двох тисяч війська, маючи тільки сотню хоробрих і одчайдушних козаків. Французький архітект Кодака Боплян в «Описі України» пише: Сотня козаків не боялись тисячі, а то й декілька тисяч татар, бо козаки вважали смерть кращою за рабство». Будівання незнищимих твердинь українства на чужині йде дорогою збірного героїзму наших предків. Традиція і пам'ять предків це велика, незнищима сила яку треба берегти, як фундамент нації. Молодий поет Микола Сингаєвський у вірші «Україно моя» наже:

Я на голос батьків з діда-прадіда йду

Довіряючи їм ранні спалахи дум.

Що посаджене, зрощене в нашім саду.

Все належить до кривітки нам —

Найдороще батькам,
Найрідніше синам.

Тільки сліпі, залякані, що ніде героїв не бачили, а тільки ворогів, попадають у психологічний конфлікт, або й постійну невроту, в роздвоєння, або псевдоідентифікацію. Тут появляються макіяжівські, або навіть кровожадні беріївські чи робесп'єрівські типи героїв, що тягнуть суспільство до згуби, підрізуючи його життєдайні соки. Злочинні типи теж пнуться до героїзму, але героїзму їхнього стилю. Не перебираючи середниками, а радше вибираючи те, що їм вигідне, пнуться до влади, до слави, до злочинного героїзму. Бо є і злочинний героїзм. Аль Капоне, Андрю, чи Ежов — це теж своєрідні герої окремої категорії.

Всякі збоченці вчаться жити легко, використовуючи людські слабості і глупоту. Це ті, що нечесними операціями роблять гроші, або одержали їх у спадку. Маючи маєтки бавляться й поширюють розпусту. Для цих «героїв» одинока ціль у житті це бути популярними, значить бути особливими й оригінальними. Але особливий це ще не герой. Вони поширюють про себе всякі плітки але плітки це дим. Томас Карлайл каже про таких, що «суттю оригінальності є не новизна, але ширість». В такому суспільстві, що захоплюється авантюристами, розвідниками, донжуанами, крикунами, сумнівної вартости красавицями і всякими скандалами, титани дійсного героїзму бліднуть і суспільство гниє. До такого суспільства можна примінити слова Т. Шевченка:

О роде суєтливий, проклятий.

Коли ти видохнеш?!...

Тут при класифікації затирається поділ героїв на позитивних і негативних.

Неморальних типів навіть люблять, вистарчить щоб були тільки небуденні. Бо zdeгенерованим людям скучно жити, їм треба гострих наркотиків. Там, де гудуть барабани, треба гарматного вистрілу, щоб його почути. Рятують ситуацію тільки ті, що нінащо не зважають і наперекір усьому лихові ставлять героїчний опір повені бруду й розкладу. Але для цього треба бути міцним. Не треба теж забувати, що дійсний героїзм ніколи не пропаде і хоч хвилиночку, або й на довго його не бачуть ні не чують, кінець-кінцем він блисне як золото в багні. Його сила незнищима.

Ідучи слідами класифікації різних типів героїв треба наприкінці ще згадати про таких героїв, які вславились якимсь одним особливим вчинком або подією, яка вимагала особливої відваги, сили волі й характеру. Це в першу чергу такі, що відкрили незнані світи, як напр. Амундсен і Скот, що ступили вперше ногою на Південний Бігун, Марко Польо, що відкрив для Європи Китай, Едмунд Гіллєрі і його прекрасний товариш непалець Тенсінг, що перші вийшли на гору Еврест, перші астронавти, або Франсіс Чічестер, який сам один проплив кругом світу. Героями являються ті науковці, які непосильною працею в лабораторіях відкривають тайни природи, а їх є ціла плеяда. Гете сказав: «Бог поставив би нас у великий клопіт, якщо б відкрив нам усі тайни природи. Зі скуки й відсутности зацікавлення ми не знали б, що робити».

ПОСТАНОВИ КОМІСІЇ ДРУЖИННИКІВ-ВИХОВНИКІВ

Загальні напрями

Дружинник-виховник СУМ від якого залежить майбутнє існування нашої Спілки, має бути сумівець свідомий своїх обов'язків у рядах нашої організації. Ціль дружинників-виховників полягає у вихованні сумівської молоді і в постійному власному духовому зростанні. Кожний член дружини повинен добре опанувати педагогічні методи, впливаючи на світоглядове формування юнацтва, щоб зберегти в цей спосіб його і дати повноцінний елемент для нашої організації і суспільства. Дружинник-виховник повинен присвятити весь свій час для виготовлення і випробування нових методів виховання для вдержання українського національного духу в майбутніх надрах СУМ.

Згідно із цим рішено і затверджено наступні резолюції:

1. В найближчому часі по всіх країнах дії СУМ створити ініціативні комісії для організування Дружин Виховників.
2. Кожна Крайова Дружина Виховників повинна, як т.зв. «листок зв'язку» між дружинниками-виховниками, видавати внутрішній бюлетень і його розсилати іншим дружинам.
3. Член Дружини Виховників діє зокрема у власному осередкові.
4. Кожний Дружинник-Виховник мусить бути кваліфікованим виховником СУМ.
5. Дружина виховників повинна тісно співпрацювати із референтурою юнацтва.
6. Дружинник-виховник повинен співпрацювати при сумівських виданнях, ознайомлюючись з виховною проблематикою по інших країнах.
7. Кожний Дружинник-Виховник має бути ознайомлений з різними практичними методами і зуміти їх пристосувати до власної праці в осередку.

Отже відкриваймо всі скарби світу для України, відкриваймо найперше себе самих і дороги до дійсного героїзму. Тоді кожний день буде для нас новим щастям, яке без зусилля ніколи не дається. Йдім вслід за словами незабутнього Василя Симоненка:

Жоден вітер сонця не остудить.
Півень землю всю не розгребе.
Україно! Доки жити буду.
Доти відкриватиму тебе.

Суспільники

Реферат на Світовому Олімпійському Злеті Дружинників

ДРУЖИННИКИ-СУСПІЛЬНИКИ

В СЬОГОДНІШНЬОМУ СВІТЛІ

Згідно з функціями Спілки Української Молоді : виховна, суспільно-громадська, зовнішньо-політична. Дружини Суспільників (ДС) займаються другою, і практично є вихідною базою для першої і третьої функцій.

На першій частині Світового Конгресу СУМ у Нью Йорку, 30.11.69 р. перша дружина суспільників «Сибірські Вовки», представила короткі напрямні, базуючись на проекті Правильника Дружин з 1967 р. Ці напрямні були використані на другій частині Конгресу і ширше розроблені. Опрацьований матеріал включав загальні завдання стосовно Бога і України, власної організації, української громади, і диференціював їх у 12 точках. З них важливіші є : змагання до державної самостійності і солідарності української держави, шанування свого рідного, само-вишкіл, діяльність в СУМ, з сумівськими журналами, активність в українській громаді, подавання чужинцям правдивих інформацій про Україну і наві'язання зовнішніх зв'язків. Друга частина Конгресу в Лондоні, 25.1.1970 р. поширила ці вказівки і охопила їх у чотирьох частинах. В першій, «Характер і завдання ДС» написано : «Референтуру ДС з усіма її завданнями можна окреслити в такий спосіб : ДС цікавляться суспільно-громадськими справами. В засяг їх зацікавлень входить людина в суспільстві, суспільні організації, досліди прилюдної думки, засоби комунікації та політичні питання, — іншими словами : всі проблеми українського і чужинецького суспільства.» Даліше підкомісія продовжує : «ДС цікавляться перш за все українським громадським життям і його проблемами та труднощами.» У другій частині підкомісія стверджує, що є потреба організувати дружинників на добровільній базі, та стверджує, що українська молодь ще незадовільно заступлена в українських організаціях. Третя частина — це аналіз українського суспільного життя. Існує на еміграції 9 родів організацій й установ : релігійної, науково-освітні, шкільні, студентські товариства, наукові інституції, професійні, молодечо-виховні, громадсько-суспільні, політичні, харитативні, спортові й економічні. При перерахуванні категорій організацій підко-

місія подає пропозиції для сумівської молоді, щоби вона відповідно до свого зацікавлення включалася до одної з них. В заключенні є чотири загальні завдання кожного дружинника, незалежно від того, чи він належить до одного виду дружин чи ні: передплачувати «Авангард», дописувати до нього, слідувати за суспільними питаннями в поневоленій Україні, а Дружини повинні організувати міжкrajові зустрічі та дописувати до української преси. Спілка Української Молоді є сьогодні великою організацією, якщо говорити про її тривкість, членство і діяльність. Організаційно-структурна побудова Ю СУМ віддавна завершена, як також програма впорядкована. Цього дружинники досі не мають. Потреба творення дружин тому і є очевидна. Зокрема коли дивитись на дружини, як фактор зберігання і плекання української духовости у спільноті. В еміграційних умовах тільки зорганізоване українське суспільство може плекати і розвивати свої національні скарби: духовість і культуру. У нормальних державних обставинах цю функцію виконував би український уряд та інші державні чи приватні установи. У наших еміграційних обставинах ми бачимо на власні очі, що, коли молодий українець або українка відійде від свого суспільства, то майже без винятку національно пропадає і губиться в чужій масі. Молодий сумівець, перейшовши стадію юнацтва, де з ним завжди хтось працював протягом років, не може раптово лишитися без організаційного зайняття, тим більше, коли знає, що раз ставши дружинником, він є дійсним членом СУМ. Маємо численні випадки, головню на американському континенті, де молоді ідейні й енергійні дружинники шукають свого пристанища, ангажуючись в ТУСМ-і, ЛВУ, в інших студентських організаціях, бо в СУМ або для них немає місця, або з боку керівників бракує до них зацікавлення. Подібна ситуація є також по других країнах, тільки на американському континенті більш наявна через велике число дружинників.

Який стан зорганізованих дружин суспільників у СУМ ?

Згідно з нашими інформаціями існують три дружини суспільників: «Сибірські Вовки» від 1969 р. і «Карпатські Громи» від 1970 р. в Чикаго, «Беркути» від 1971 р. в Німеччині. Кожна має свій внутрішній правильник, має свого дорадника і свою команду. «Сибірські Вовки» діють або покінчили студії і мають матуру з українознавства. Це їхня передумова, щоби стати «Сибірським Вовком». «Карпатські громи» — дружина суспільниць — вимагає українознавство на рівні з матурою. «Беркути» є дружина обох полів та приймає до себе всіх зацікавлених українською суспільною тематикою. Крім цих трьох дружин є ще в Америці дві дружини культурників. Усіх членів у трьох дружинах суспільників приблизно 50. Релятивно мале число, якщо порівняти з 13.000 всіх сумівців. Виглядає що ідея Дружинників СУМ дотепер залишилася образом в керівників і членстві СУМ, і тільки мінімально є зреалізована. Які в цьому причини?

Об'єктивних причин, тобто таких, що стосуються світоглядного заложення і побудови дружини, згідно рамового Правильника, немає. Рамовий Правильник є загальним формальним дорого-

вказом для творення внутрішніх Правильників Дружин, і ці правильники їх зобов'язують. Навіть якщо покажеться потреба ще зробити деякі зміни у рамовому правильнику, щоби був більш достосований до ситуації. Компетентні органи СУМ завжди готові це зробити. Інша річ – вже суб'єктивного характеру, це припинення Правильника до дійсності. Причини такого малого числа зорганізованих дружинників є суб'єктивного характеру.

В першій мірі є брак інформації про Дружини. Будучи в Канаді можна було запримітити, що майже ніхто із старшого юнацтва не знав про Дружини, хоч за короткий час самі мали стати дружинниками. Друга причина – це стадія психічної перестановки як сеньйорів, так і дружинників у тому напрямку, що дружинники – це дійсні члени СУМ і повинні провадити своєю молодечею організацією, як також і в ній діяти. Одні – сеньйори не мають потрібного довіря до дружинників, мовляв – ану, чи вони часом не повалять все це, що ми роками будували, або привикли з дружинниками поводитися як з юнаками, а дружинники, крім одиниць, привикли бути в стані юнацтва і далі воліють спринимати доручення, ніж самі собі і юнацтву давати. Дальша причина – це затрата з якихось причин зацікавлення до своїх. Ще інша – приватні міжусобиці чи то між керівниками, чи між самим членством. Можна пропонувати постулати: хто втратив зацікавлення до СУМ-у, а довгими роками був її членом, має моральне зобов'язання принайменше фінансово її піддержувати в формі добровільних датків та передплачуючи сумівську літературу. Постулат ч. 2: спори в СУМ-і є потрібні, якщо йдеться про добрі справи, є швидливі, якщо хочеться комусь підкласти ногу, і тому у другому випадку їх треба уникати і поборювати.

До тепер була мова про причини неактивізації Дружин. Для повного образу треба представити коротко рамовий Правильник Дружинників. Справа дружинників в СУМ-і вже актуальна від половини шістдесятих років, відколи сумівці переходили 18-ий рік життя. Для них треба було створити організаційний «модус вівенді». Тому ЦУ СУМ доручила д-рові Стебельському опрацювати проєкт правильника дружинників. Проєкт 1967 р. вийшов фотооптичним друком і був розісланий до членства. Створено комісії, які його то доповнювали, то змінювали, і вкінці він був підданий розгляді першій і другій частині Пленуму Центральних Органів СУМ. Знову пороблено зміни, і затвердження терміновано в наступному році на Світовому Конгресі СУМ. Правильник поділений на три частини: Світоглядіві заложення дружинників, організаційна структура, вишнільно-іспитова система.

Світоглядіві принципи дружинників що є логічним завершенням виховних засад Ю СУМ, залишилися незмінними. Коротко з'ясую другу частину:

1. Дружинник (дружинниця) – це дійсний член СУМ між 18 і 35 роком життя.
2. Є бажаним, щоби кожний дружинник СУМ належав до одної із Дружин, тоді дістає епітет нпр. дружинник-супільник.
3. Дружинником стає кожний юнак або юначка, що має закінче-

ний 18-ий рік життя і другий іспит ст. Ю СУМ. Дружинником може стати на власне бажання не-сумівець, що бажає стати членом СУМ, має понад 18 років, перейшов час кандидатури і здав відповідний іспит.

4. Дружини поділяються за тереном обсягу: крайові (міжосередкові) дружини, і за характером діяльності: дружини виховників, суспільників, культурників, міжнародників і фізкультурників. Дружинники-суспільники складаються з двох секцій: суспільників., що займаються суспільно-політичною діяльністю і господарників, що займаються суспільно-економічною ділянкою.

5. Дружиною керує команда дружини, яка відповідальна за діяльність перед Загальними Зборами Дружини. Команда звітує перед Крайовим З'їздом Делегатів. Командант відповідальний перед референтом Дружинників при Крайовій Управі.

6. Дружина має свого дорадника-сеньйора.

7. Дружинники мають той сам однострій що і в Юнацтві зі своїми дружиновими відзнаками.

8. Принцип іспиту на ступінь першого Виховника прийнятий для всіх видів Дружин, тобто Дружинник-Суспільник складає іспит, щоби мати ступінь першого Суспільника. Наступні два ступені наділяє КУ, а четвертий ЦУ СУМ.

9. Дружинник підлягає карності дійсного члена, що є записано у статуті СУМ. Рівнож має право на різні відзначення.

Суттєве цілої тематики дружин — їхнє завдання, програма. Покищо назагал життя дружинників ще не систематизоване: одні вже довгий час є ними і не приналежні до жодної дружини, другі стають дружинниками і також не мають де подітися в СУМ. Починаю від переходу юнацтва до дружинників.

Кожний, хто переходить до дружинників, хоче наперед мати відповідні інформації про те, що його буде очікувати далі, і що він може очікувати. Напевно радо буде належати до дружини, якщо вона для нього буде атрактивною. Це знову ж залежить від вже зорганізованих дружинників. Дружинник-новак переходить першу фазу, в якій обов'язково потрібно з ним ще працювати в тій тягlostі, як він дотепер був звик у юнацтві. В ніякому випадку не можна дати йому відчуття, що нема нікого, хто ним поцікавився б. Самозрозуміла річ, що тими його новими друзями повинні бути самі дружинники, що вже перейшли цю першу фазу. Згодом новий дружинник вступить до одної з дружин і зможе працювати. Друга фаза — це фаза самовиховної і творчої праці. В цьому випадку ми маємо ще багато наздоганяти, дивлячись на дотеперішній стан. Згідно із своїм віком і зацікавленням дружинники, зорганізовані в дружині суспільників, є т.зв. дієвики, тобто ті, що організують і переводять всякі акції. На підставі дотеперішнього досвіду з дружинниками можна ствердити, що вони більше зацікавлені одноразовими спонтанними, навіть важкими акціями, ніж поступенною працею. Це і притаманне сьогоднішній молоді, аж поки вона не встановлюється. Пересічний молодий суспільник готовий скоріше організувати демонстрацію, ніж підготувати концерт, до чого потрібно більше часу і терпеливості. Зно-

ву ж такі акції завжди пов'язані з якоюсь особою і фактами, з якими дружинник автоматично знайомиться. Нпр. демонстрації проти ув'язнення Валентина Мороза. Акції ще мають цю вартість, що вони поривають масово молодь.

Крім того Дружинники-суспільники повинні працювати з новими (молодшими) дружинниками та прикладом зацікавлювати їх до активності. Всяка дія без душі й теоретичної солідної підбудови є пів-дія. Так крім роблення акцій дружинники повинні сходитися та обговорювати пророблену діяльність і робити висновки на краще. Головно обговорювати соціальні й всякі інші питання підсоветської України, щоб черпати відомості та посилювати енергію.

По якомусь часі приходить третя фаза: фаза стабілізації приватної і в організації. Тоді коли юнак або молодий дружинник готовий скоріше на спонтанні акції, старший дружинник скоріше стабілізує своє приватне життя, нпр. через сам факт творення родини. В організації він рівно ж стабілізує свою діяльність і скоріше займається довштривалою працею, як нпр. вихованням, або на пості члена управи. Такі дружинники стають завжди більше «розумом і прикладом» дружини. Вони дбають про добру творчу атмосферу і взаємини між дружинниками, та провадять нових дружинників. Рівно ж ці дружинники посідають настільки досвіду і духової підготовки, що можуть провадити осередками і займатися відповідальні пости у вищих керівних органах. Це є добра запорука природнього росту для нашої організації. У цій фазі вже є дозрілі дружинники в справах суспільно-громадських, політичних чи інших питань, про які згадано на початку. Дружина суспільників є чудова вихідна база для дальшого будівництва й скріплення українського зорганізованого суспільства, бо не кожний дружинник, маючи відповідний досвід схоче залишитися тільки при сумівській праці. Тоді і наші громадські установи зазнають трохи відмолодження, що їм дуже потрібно, і чого самі бажають.

У цій фазі Дружинник-суспільник може думати про свою приватну і організаційну фінансову будучність, та завдяки своїм здібностям і чужим засобом (або і своїм) починати фінансово усамоствійнюватися, тобто творити власне підприємство або спільну підприємчу компанію. В СУМ-і це ще покищо будучі можливості, однак добре мати певний образ, що хочеться і що можна досягнути.

Всі ці три фази є тільки абстрактним образом і моделем, щоби краще представити диференційоване завдання дружинників.

Говорячи про третю фазу дружинників-суспільників, виринає питання провідництва і елітарності. Кожний дружинник, що провадить сходами, організує і співорганізує акції, є в даному моменті провідником. Провідник є безпосередньо пов'язаний з людьми, а член еліти може бути провідником. Провідник — це режисер у суспільстві. Він провадить організаційною політикою і відповідає за неї в осередку, Крайових чи Центральних Органах. Означає: він має все знати, що належить до його обсягу, про все дбати, але не мусить все робити. Він має вміти повзо-

дитися з людьми і вміти провадити їх у сумівській праці. Бути провідником означає бути психічно готовим до відповідальності за людей і за речі.

В здоровому суспільстві провідник є членом еліти, тобто посідає високі кваліфікації, знання. В багатьох осередках є дружинники, що своїм фаховим знанням перевищують своїх старших зверхників. З цього виринають конфлікти, які в переважаючих випадках кінчаються тим, що один з обидвох уступає, або твориться неформальний провід, що також є шкідливе. В таких випадках вищі керівні органи повинні негайно інтервенювати, щоби не допустити до поділу членства і організації. Провідником дружинник не можна стати без підготовки у всіх провідницьких знаннях. Для цього добрим середовищем є дружина й інші становища у нашій Спілці, де дружинники можуть вироблятися.

Ще потрібно кількома словами устійнити різницю діяльності дружин суспільників від управи осередків, від ТУСМ-у й подібних організацій. Вся діяльність управ осередків підлягає зацікавленню Дружинників-Суспільників але за неї відповідають тільки члени управи. Управа розглядає і рішає тільки осередкові справи, суспільники натомість розглядають і поза і понадосередкові справи.

Суспільники мають автономію дії понадосередкового обсягу. Вони повинні включатися в осередкову діяльність, займаючи референтури або помагаючи в праці.

ТУСМ — це ідеологічне студентське товариство, яке стоїть на позиціях українського націоналізму. ТУСМ має завдання передусім студійного характеру, і за власними даними має надавати тон цілому студентському рухові. Натомість Дружинники-Суспільники мають додаткове завдання: безпосередня організаційна діяльність в СУМ і назовні. У практиці діяльність Дружинників-Суспільників і ТУСМ-у переплітаються.

Як далеко ми зайшли в справі дружинників-суспільників? На це нам посередньо дає відповідь підкомісія Дружинників-суспільників на частині Конгресу на початку 1970 року: «Комісія стверджує, що з уваги на початкову стадію праці Дружинників-Суспільників першим кроком у праці референтур Дружинників-Суспільників буде організувати на добровільній базі дружинників, зацікавлених активним суспільним життям».

Від цього часу є деякий поступ, однак за-малий, коли брати до уваги число членства віку дружинників і пекучі потреби розгортання дії на всіх відтинках праці СУМ.

Гомадінген, 21.8.72

Микола ФРАНКЕВИЧ
Референт Дружинників
Суспільників при ЦУСУМ

РЕЗОЛЮЦІЇ КОМІСІЇ ДРУЖИННИКІВ СУСПІЛЬНИКІВ

1. З огляду на потребу вдержати в дії наймолодших Дружинників СУМ по переході з юнацтва в дійсні члени, пропонується ЦУ СУМ опрацювати вишнільну програму, яка уможливила б старт в діяльності даної категорії молодого членства.

2. Спілка Української Молоді, будучи на християнських світоглядних позиціях, ставиться однаково толерантно до всіх християнських віровизнань.

3. Підтримуємо концепцію трьох фаз дружинника, щодо його духовного росту в СУМ:

а. **переходова**, в якій дружинник при звичається до нових форм праці як дійсний член СУМ.

б. **дієво стабілізуюча**, де дружинник стає членом одної з дружин і веде конкретну працю по своїй ділянці зацікавлення;

в. **творча** у віці приблизно 30-35 років, дружинник стає дозрілим сумівським і громадським діячем.

4. По осередках дружинники мають стати самостійними сумівськими діячами і своїм прикладом заохочувати інших до співдії.

5. Узгіднено наступні конкретні завдання дружинників-супільників:

а. КУ повинні доручити осередкам щоб вибрали до своїх управреферента дружинників, якого завданням було б встановити контакт із всіма дружинниками включно з неактивними, та зацікавити їх тематикою дружин.

б. Дружинники-супільники мають в першій мірі працювати в рамках СУМ-у, а тоді як сумівці працювати в інших українських організаціях і установах.

в. Дружинники-супільники повинні організувати крайові і міжкrajові зустрічі дружинників, подібно як від кількох років відбуваються зимові табори на Франкополі в Бельгії, або Злети Дружинників Канади й Америки.

г. Кожний дружинник має передплачувати і користуватися своїм журналом «Авангард» і по можливості дописувати до нього.

6. Комісія дружинників-супільників звертається до всіх дружинників, щоб

а. в найкоротшому часі, якщо ще до цієї пори цього не зробили, передплатили «Авангард», вплачуючи принайменше на наступний піврік.

б. перевели збірку на пресфонд «Авангарду».

7. Комісія вносить пропозицію підтримати центральну громадську установу СКВУ, разом з іншими молодечими організаціями переводячи збірку на фонд СКВУ.

8. Уважаємо за відповідне уможливити випуск українського журналу т.зв. «комікс» з підкресленим національним і виховним змістом для українського доросту, щоб в той спосіб, зглибити зацікавлення юнацтва до української мови і тематики.

Міжнародники

УКРАЇНСЬКА ПРОБЛЕМАТИКА НА СВІТОВОМУ ФОРУМІ

В дні 23-27 серпня, 1972, поруч з VI Конгресом ВАКЛ (Світової Антикомуністичної Ліги) в Мексико Ситі відбулася IV Конференція ВЮАКЛ (Світової Антикомуністичної Ліги Молоді). В Конференції взяли участь 120 делегатів з 35 країн і чимало обсерваторів. Україну на VI Конгресі ВАКЛ заступала числена делегація очолена головою ОУН Я. Стецьком який одночасно був головою делегації АБН.

Українську молодь репрезентували: м-ро. Олег Романишин (голова ЦЕСУС), п-і Г. Романишин, м-р. Я. Млинарський і п-і М. Млинарська (СУМ), п-і С. Шимко (всі з Канади), д-р. Я. Тавридій (ТУСМ з Аргентини), дотеперішній член ексекютиви ВЮАКЛ - М. Ткачук (СУМ Австралії) і Л. Васишин (Америка). До Ексекютиви ВЮАКЛ, як вільний член увійшов делегат СУМ м-р. Я. Млинарський. Склад нової управи ВЮАКЛ: гол. - Й. Л.А. Мора (Мексико), заст.гол. - Т.Т. Лью (Китай), ген. секр. - В. Гайсмит (США), заст.секр. - Г.Гулнез (Мексико), члени - Н.Молиноне (Італія), Д. Алвес (Бразилія), Ф. Фернандес (Іспанія), Б.А. Сехоняна (Лесото, Африка), Р.М. Сандовал (Гватемала), П. Батлер (Канада), Я. Млинарський (Україна).

До ВЮАКЛ було прийнято 12 нових організацій.

Як VI Конгрес ВАКЛ, так і IV Конференція ВЮАКЛ схвалила резолюції, засуджуючи російський імперіалізм, в обороні переслідуваної в московській тюрмі народів молоді та на підтримку визвольної боротьби українського й інших народів. Делегація української молоді була дуже активна і знаходила підтримку інших народів.

Подаємо резолюції української делегації ВЮАКЛ, які були схвалені пленумом IV Конференції ВЮАКЛ:

Резолюція ч.1.

Тому, що російський імперіалізм та комуністичний тоталітаризм знищив за останнього півстоліття національну незалежність України та інших націй східної і центральної Європи, застосовуючи засоби мілітарної агресії, насильного «прилучення» та відкритої субверсії;

Тому, що російський імперіалізм та комуністичний тоталітаризм далі продовжують та посилюють терористичні дії стосовно України та інших поневолених народів при допомозі систематичних хвиль арештів, вивозів і русифікації;

ПРОМОВЛЯЄ ДЕЛЕГАТ ЦУ СУМ
Д. М. ТРАЧУК З АВСТРАЛІЇ.

Тому, що Советська Росія є найбільш варварською колоніальною імперією, яка держить в неволі багато націй, включно з Україною, вбалтицькими народами, Білорусією, Грузією, Вірменією, Туркестаном та іншими;

Тому, що найвищою метою України та інших поневоплених народів є їхнє визволення та національна незалежність

4-та Конференція постановляє

1. Засудити російський імперіалізм і колоніалізм та комуністичний **тоталітаризм** і їхні агресивні дії, насильну русифікацію, національне та соціально-економічне поневолення і визиск України та інших поневоплених народів.

2. Стати за відновлення національної незалежності України, встановлення соціально-економічної справедливості, повернення культурних та духових прав для українського народу і індивіда та для всіх поневоплених народів у так зв. СССР і в так зв. сателітах.

3. Закликати народи вільного світу та їхні уряди визнати за Україною та іншими поневопленими народами, право на національну незалежність; і активно сприяти та піддержувати визвольну боротьбу тих народів.

Резолюція ч.2 .

В обороні молоді, переслідуваної советсько-російським КГБ.

Тому, що в Україні й інших рпоневоплених країнах більше число молодих людей, які відкрито протестують проти національної, культурної та релігійної опресії, персонального терору і безоглядного визиску народів комуністично-російською диктатурою та клікою Мао, та урядовими елітами, які їм вислугуюються;

Тому, що історик Валентин Мороз, журналіст Вячеслав Чорновіл, літературний критик Іван Дзюба, археолог М. Смішко та всі інші українські інтелектуалісти, не зважаючи на тортури і ув'язнення продовжують далі боротьбу проти російського імперіалізму, і тому изаслужовують на наше повне признание їх як і прикладів хоробрости;

Тому, що в Україні, незважаючи на звернення через Організацію Об'єднаних Націй та світові «медія», КГБ продовжує

масові арешти, псевдо-суди і вбивства (нпр. брутальне замордування художниці Алли Горської) нескорених — цвіту української молоді:

Тому, що син генерала Романа Шухевича-Чупринки (Головного Командира УПА), Юрій Шухевич поновно арештований і недавно (вересень 1972) засуджений на додаткових 10 років ув'язнення, тому що він знову відмовився відректися свого батька і його ідей, і який із 39 років свого життя вже просидів 20 років у тюрмах.

4-та Конференція постановляє

1. Валентин Мороз, Юрій Шухевич, Вячеслав Чорновіл, Іван Дзюба, М. Смішко та їхні товариші є для делегатів на конференцію прикладом героїзму за свободу слова, думки й акції.
2. Делегати старатимуться всіма силами вирізнявати Валентина Мороза, Юрія Шухевича та їх товаришів, як прапороносців волі, національних та людських прав та національної культури.
3. Члени Світової Молодіжної Антикомуністичної Ліги старатимуться своїми публікаціями, демонстраціями та своєю діяльністю взагалі, мобілізувати поміч свободолюбних народів світу, які вимагали б, щоб Советська Росія заперестала поповняти страхіння над поневоленими народами.
4. Звертати увагу Генеральній асамблеї ООН, що ці потягнення російського тоталітаризму в так званому «СССР» є заперечуванням Універсальної Декларації Прав Людини, і щоб Генеральна асамблея ООН засудила Советську Росію за її діла.
5. Закликати уряди вільних держав світу, Амністії Інтернешнел, Міжнародну Комісію Юристів та Міжнародний Червоний Хрест, щоб ці чинники робили всі необхідні заходи щодо російського імперіялізму та комуністичних бюрократій, які цьому імперіялізмові служать, з метою негайного звільнення вищезгаданих українських політичних в'язнів, як і також звільнення всіх політичних в'язнів в СССР і поза залізною заслоною.

ДЕЛЕГАЦІЯ АБН З ГОЛОВОЮ ПЯ СТЕЦЬКОМ

Подр. Л. ВАСИЛИН В ТОВАРИСТВІ МОЛОДИХ УЧАСНИКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ

ПОСТАНОВИ КОМІСІЇ ДРУЖИННИКІВ-МІЖНАРОДНИКІВ

Загальні напрями

Завданням міжнародника є поглиблювати своє знання української і міжнародної проблематики, щоб проаналізувавши її, вийти із удосконаленою системою праці на міжнародному відтинку. Зовнішня діяльність може себе проявити на таких відтинках як: масова комунікація (преса, радіо, телебачення і т.п.), на форумі міжнародних організацій, в крайових чи обласних організаціях та установах окремих країн нашого поселення, при видавництвах і розповсюдженню інформацій.

На основі цього прийнято і затверджено наступні резолюції:

1. Щоб використати можливості для розголошення нашої визвольної справи дорогою масової комунікації мусимо збирати та опрацьовувати відповідні матеріали, їх помножити і масово розповсюджувати. Рівнож мусимо старатись виробити з поміж своїх кадрів високого калібру журналістів, політиків і т.п., які своїм авторитетом і впливом в чужинецьких колах могли б нам успішно допомогти.
2. Вишукати міжнародні, крайові, окружні чи обласні чужинецькі організації, яких можна в будь-який спосіб використати для української справи. Нав'язати і держати постійний контакт з тими організаціями, які показуються найбільш приязними. Не серперувати організації на основі лівої чи правої тенденції, якщо вони можуть якимсь способом нам допомогти в наших стараннях, за винятком комуністичних.
3. Використовувати всі можливості для поширювання інформації про нашу проблематику й організування прихильників для неї, наприклад при університетах, вищих школах, курсах тощо. Подбати, щоб відповідні книжки з українською тематикою знаходились по бібліотеках. Коли приїзджають ворожі доповідачі наша активна присутність є конечна. Також мусимо попірати наших інтелектуалістів на еміграції, щоб дати їм змогу висловитися на публичному форумі.
4. Мусимо пропагувати наші книжки, брошури тощо і розголошувати нашу справу, вживаючи різних наліпок, гудзиків, афішів і т.д.
5. Мусимо бути поінформовані про різні події і змагання, які відбуваються по цілому світі і цим способом поширювати свій світогляд і вчитись на помилках і успіхах інших. Мусимо бути поінформовані, щоб відчутти політичний клімат по різних країнах, після цього можна рішати про спосіб праці. Старатися входити на ключеві державні і правні позиції, щоб не чекати на реакцію і пораду других, але самому мати право й нагоду брати ініціативу. Без перерви шукати можливості перемоги над ворогом, а щоб це досягнути треба точно знати хто наш ворог, а хто прихильник.

МОЛОДА ПАТРІОТКА

ЛІДА ВАСИЛИН

Наша редакція недавно тому одержала копію листа Ліді Василян, молодій студентки з Голівуду, Каліфорнії, якого вона написала до видавництва «Чарлс Скрайбнерс Сонс» в Нью Йорку. Подруга Ліді написала того листа у зв'язку з неточностями, що їх знайшла в книжці, випущеній цим видавництвом, під заголовком «Народні й Святкові Нощі Світу», яку написала Р. Турнер Вілконс.

В своєму листі, подруга Ліді звертає видавництву увагу на кілька помилок, які вона завважила в даній книжці. Пояснює їй, що місто Косів і село Жаб'є, станиславівської області належать до України, а не до Польщі, як це пише авторка. Далі, подруга Ліді не погоджується з твердженням авторки, що Буковина належить до Румунії. Додаючи ще оливи до вогню, два святкові строї, правильно зазначені як українські, авторка включила під розділом «Росія». Молода студентка обурено протестує проти такого роду помилок і вважає, що такі неточні інформації знижують рівень і вартість такого видання. Серйозний студент не може в такому випадку числитись з книжкою як з авторитетним джерелом.

Відповідаючи на цього листа, видавництво дякує подрузі Ліді за її застереження і поправки, приймаючи їх до відома, з обіцянкою взяти їх під увагу в наступному випуску цієї книжки. Рівночасно, видавництво підкреслює, що це перша негативна критика книжки від часу її появи в 1965 році.

Гратулюємо подрузі Ліді Василян за добре пророблену працю на користь нашого народу. Часто зустрічаємо в чужомовних книжках, журналах чи часописах подібного роду «помилки». Не знати чи то дійсно через брак інформації, неточні дані дорадників, чи може продумані вмісне зроблені ворожі ходи для збагачування наших сусідів. Подібні «помилки» зустрічаємо доволі часто, та скільки з поміж нас мають відвагу чи, головніше, таку ініціативу, яку виявила наша подруга з Америки?

Хвилює ми обурені неакуратностями даної статті, книжки, радієвої чи телевізійної програми, і може наші завваги ще передаємо приятелям. Та хто з нас в такому випадку добровільно візьметься за конкретну дію? Така праця належить однак до наших завдань на еміграції — поширювати правду не тільки між своїми але й між чужинцями, та справляти на кожному кроці фальшиві про нас інформації.

ПОСТАНОВИ КОМІСІЇ ДРУЖИННИКІВ-ФІЗКУЛЬТУРНИКІВ

Загальні напрями

1. Свідомі того, що здоровий стан тіла є основним для майбутньої оборони нашої Батьківщини, ми приймаємо як нліч: «У здоровому тілі живе здоровий дух.»
2. Спортовий дух є інтернаціональним. Використовуючи цей факт, ми можемо при допомозі спорту гідно репрезентувати українців і цим способом зацікавити світ українською проблематиною.

Діяльність по осередках:

1. Фізична культура залежить вповні від людини та її сили волі.
 - а. По малих осередках дружинники-фізкультурники крім праці над собою, можуть організувати якусь програму елементарного спорту з юнацтвом.
 - б. По більших осередках сумівські спортові дружини мають нагоду поширювати українську справу способом організованого спорту.
2. Мусить існувати повна співпраця між осередковими управами, спортовими дружинами СУМ і поодинокими членами цих клітин.
3. Спортовці мусять бути ознайомлені з:
 - а. людською фізіологією і анатомією.
 - б. загальними правилами першої помічі, оскільки це стосується до можливих спортових випадків.
4. Дружинники-фізкультурники повинні займатися організуванням спортових таборів, як також вишколів, спортових фільмів і т.д. Цим способом можуть пізнати і вивчити нові спортові техніки і правила.

Сумівська світова Олімпіада

1. Щоб втримати високий рівень серед наших спортовців пропонується організувати сумівські світові Олімпіади, які мали б відбуватись що 4 роки. Півфінали мають відбутись в поодиноких країнах, в висліді яких найкращі атлети з кожної країни з'їдуться на світове змагання в котрійсь визначеній країні. Підкреслюємо важливість втримання високо-професійного рівня у всіх компетенціях.
2. Осередкові і Крайові управи повинні бути до тієї міри зацікавлені спортом, щоб були готові допомогти спортовим одиницям у фінансуванню подорожі на такого роду змагання, роздобуваючи фінанси різнородними імпрезами, збірками і т.д.

Українське Студентство в Світі

ТУСМ ВІДБУВ СВІЙ 13-й КОНГРЕС

13-й Світовий Конгрес Т-ва Української Студіюючої Молоді ім. Міхновського та 5-й Крайовий З'їзд ТУСМ в Америці відбувся в Дітройті 15-17 вересня ц.р.

На 13-му Світовому Конгресі ТУСМ було 57 делегатів, які репрезентували ТУСМ ЗСА, Канади, Аргентини, Європи, Австралії та Сеніорат ТУСМ.

В працях 5-го З'їзду ТУСМ в ЗСА взяло участь 80 делегатів, які репрезентували 9 Осередків Діяльності та 2 Ініціативні Групи ТУСМ.

Серед численних гостей були представники українських Церков та громадських, наукових і студентських організацій.

В загальному, в Конгресі взяли участь понад 200 студентів із 3-х континентів.

Із звітною доповіддю за діяльність Світової Управи ТУСМ виступив інж. Б. Кульчицький, який широко наświetлив діяльність ТУСМ та зупинився зокрема на її позитивах і негативах. Особливу увагу звітодавець присвятив справам суспільно-громадської і політичної діяльності ТУСМ. З огляду на те, що інж. Кульчицький, який продовж останніх 10 років очолював ТУСМ, рішився більше не кандидувати. Конгрес висловив йому вдячність за дотеперішню працю, приймаючи його через аклямацію в почесне членство ТУСМ, а представник ТУСМ з Аргентини, д-р Ярема Тауридзький вручив йому пропам'ятну відзнаку. Конгрес рівнож відзначив довголітню працю пані Христини Кульчицької в управі ТУСМ.

На 5-му Крайовому З'їзді ТУСМ у ЗСА звітну доповідь вивголось голова Управи Богдан Футала.

В рамках Конгресу були прочитані дві доповіді: Д-р П. Мірчук говорив на тему: «Українські визвольні змагання під час другої світової війни та сьогоднішній спротив на Україні», а інж. Богдан Кульчицький на тему поточних завдань ТУСМ.

Конгрес обрав нові керівні органи ТУСМ. До Світової Управи обрано таких осіб: Богдан Футала, голова; Рома Лісович - сеноетар; Роман Сеньків - ідеологічно-політичний референт; Мирон Биц - скарбник; Аскольд Лозинський - пресовий референт, Я. Тауридзький (Аргентина) - член; Любомир Квасниця (Канада), член.

До Контрольної Комісії увійшли: Богдан Кульчицький - голова; Борис Потапенко - член; Андрій Бандера - член.

До Товариського Суду: Христия Кульчицька - голова; Ада Лере-▶

Цього року, як і попередніми роками відбудеться в Бельгії традиційний вже Європейський Зимовий Табір Дружинників СУМ, влаштований силами Європейської Конференції СУМ. Технічною підготовкою займається Крайова Управа СУМ Бельгії. В програмі передбачується інтензивний вишкіл на базі загально української й внутрішньо-сумівської тематики, підготовка до наступного Конгресу СУМ, прогульки, розвагові вечірки, і т.п. Цією дорогою звертаємось до всіх Дружинників і Нандидатів на Дружинників СУМ, із щирим запрошенням взяти чисельну участь в

ЧЕТВЕРТОМУ ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ЗИМОВОМУ ТАБОРІ ДРУЖИННИКІВ СУМ

який відбудеться в днях 23.12.1972 р. - 1.1.1973 р. на сумівській оселі «Франкополе» в Бельгії. Зголошення проситься якнайскоріше подавати через власні Крайові Управи.

та - член; Іоанна Іулькевич - член.

До Світової Управи з уряду входять ще: голова Сеніорату ТУСМ та голови Крайових Управ із ЗСА. Канади та Аргентини.

Нову Крайову Управу ТУСМ в ЗСА обрано в такому складі: Олесь Черинь - голова; Богдан Гошовський та Богдан Клід - заступники; Дарка Івахів - секретар; Михайло Пилипчук - скарбник; Ігор Дябога та Ляриса Лозинська - члени. До Контрольної Комісії ввійшли: Богдан Футала - голова; Лев Іваськів та Борис Потенко - члени. До Товариського Суду: Мирон Биц - голова; Іоанна Твардовська та Мирослав Футала - члени.

Щастя Бажаємо

Михайло ФЕДИНЯК і Галина СТАХІВ обидвоє виховники і активні члени КУ СУМ в Бельгії та Англії звінчалися 22.7.72 р. в Українській Нат. Церкві св. Покрови в Ноттінггемі. — Акту вінчання довершив о. др. А. Михальський. Весільний обряд відбувся згідно з найкращими українськими традиціями, при великій кількості гостей та молоді СУМ. Під час гостини проведено грошову збірку, яка дала 17 фунтів, цю суму розділено по 8ф 50 на пресфонд «Авангард» і журнал «Наша Церква». Жертводавцям і збірщикам щиро подяка, а Молодій Парі Многих і Щасливих Літ!

Молода сумівська Пара Славка ВАВРУХ і Василь Б'ЄНЬ звінчалися 27.5.1972 в церкві св. Покрови в Торонто, Канада. Тайну супружжя довершив о. др. Мирон Стасів і о. М. Стефанів. Співав хор «Прометей» під управою Мгр. В. Кардаша. Весільна гостина в Українському Домі зібрала 800 осіб, проведена збірка на добрі цілі дала 212 дол. з того призначено на виїзд ансамблів СУМ до Європи 50 дол. і на журнал «Нрилаті» 37 дол.

Обидвоє Молоді є випускниками курсів українознавства ім. Ю. Липи, а тепер др. Василь є викладачем географії на тих курсах. Славка учительє в публичній школі. Обидвоє є виховниками СУМ і виконували численні функції в Опередних СУМ та на таборі.

Молоді Парі Многих і Щасливих Літ а жертводавцям щироє спасибі,

Богдан МАКСИМ'ЮК з Філадельфії і Оля КЕБАЛО, Гартфорд, (ЗСА) звінчалися 1.7.72 в церкві в Гартфорді. Звінчав о. крилош. Степан Баландюк. Обидвоє активні члени СУМ, рішили своє весілля відбутися згідно з найкращими українськими традиціями. Молода була зодягнена в білій вишитій суконці, молодий у вишитій сорочці, а дружки в гуцульських строях. На Богослуженні співав хор під дир. інж. О. Пришляка. На прийнятті в Народному Домі було присутніх 300 осіб. Весільною програмою керував вміло староста п.В. Солтис, включно з традиційним «викраданням» і викупом Молодої. За ініціативою пані С. Радьо переведено грошову збірку, яка дала 102 дол., з чого призначено 42 дол. на «Визвольний Фонд», а по 30 дол. на «Авангард» і Крилаті Молодій Парі Щасливих. Многих Літ, а ВШ Збірщикам і Гостям щире Спасибі!

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ

Для наладнання адміністрування «Авангарду» просимо Кольпортерів і Передплатників придержуватись наступного порядку:

ЗСА і КАНАДА: Кожний Осередок СУМ має мати референта сумівських видань, який збирає передплати і пересилає їх до В-ва ЦУСУМ. Якщо в даній місцевості такого референта ще нема, або є неактивний, передплатники мають обов'язок грошові розрахунки переводити безпосередньо з В-вом в Брюсселі, пересилаючи належність банковими чекнами чи моні-ордерами.

Чени з Українських кредитівок приймаються на рівні з банковими.

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ: Через КУ СУМ, або поштовими моні-ордерами до В-ва

НІМЕЧЧИНА: поштовими мандатами до ЦУСУМ.

ФРАНЦІЯ: На чекове conto:

L'Est Européen 17 rue de Provence

PARIS 9

C.C.P. La Source 30 754 04.

БЕЛЬГІЯ: на чекове conto КУ СУМ, або прямо до В-ва.

АРГЕНТИНА і АВСТРАЛІЯ: До референтів сумівських видань в тих країнах.

ІНШІ КРАЇНИ: Безпосередньо до В-ва в Брюсселі.

ПОЖЕРТВИ НА ПРЕСФОНД «АВАНГАРДУ»

ЗСА

О-к БОСТОН		14,- дол.
О-к- НЮАРК	зб. листи чч. 612, 616	121,- дол.
О-к ДІТРОЙТ ім. П. Орлика :	зб. листи чч. 608, 609, 610	42,- дол.
	«Сибірські Вовки» замість вінка на могилі сл.п. І. Вонсуля.	50,- дол.
	«Сибірські Вовки» збірщики : Р. Голяш, Я. Верещак, О. Черінь, В. Питя	518,75
	«Сибірські Вовки» з Риму	49.000 лір і 7 - дол.
	з весілля В. Дудича і О. Скиби	33,- дол.
	з весілля Олі Сороки і О. Стрільчука	160,- дол.
	" Б. Максим'юк і О. Кебало.	30,- дол.
	з весілля пп. С. Коваль, М. Чубак	33,- дол.

О-к ЧІКАГО

О-к ГАРТФОРД

О-к НЬЮ ЙОРК

НАНАДА

О-к. ОШАВА	др. М. Михалкоф	20,- дол.
О-к. ВІНДЗОР	зб. листи чч. 105, 106, 107, 108	33,75
	з 25-ліття подр. Ювілею п-ства Криворуків	25 - дол

БЕЛЬГІЯ

О-к ГЕНК	М. Сеничак і М. Карпа, з весілля Г Раделицької і Б. Качмарського	869 бфр
----------	--	---------

В. БРИТАНІЯ

О-к. НОТТІНГГАМ	З весілля Галі Стахів і М. Фединяка	8,50 ф.шт
-----------------	-------------------------------------	-----------

Ювіліятам і Молодим Пар'ям бажаємо Многих і Щасливих Піт, а Жертводавцям і Збірщикам щире Спасибі!

«AVANTGARDE»

72 Blvd. Charlemagne

1040 Bruxelles

Tel. 34.04.82

ДНЯ

(Місцевість)

Висилаю : ■ річну передплату на 1973 рік

■ заборгованість по ч 6/110

■ на «пресфонд»

разом

МОЯ АДРЕСА

(за іншою)

(прізвище й ім'я)

(число дому й назва вулиці)

(місцевість, степит, провінція, код)

(країна)

ЗАГАЛЬНІ ТЕМИ

Богдан Бора : КАМЕНЯРИ	241
Роман Мірчук : ТЛО ВИНИКНЕННЯ УПА	242
Доц. Др. Г. Васильович : ЗАВДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЕМІГРАЦІЇ	247
О.К. : ТРІУМФ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ	251
О. Коваль : ПРИВІТАЛЬНЕ СЛОВО ВЕРХОВНОМУ АРХІЄПИСКОПОВІ	258
*** : ПОДЯКА І ТУРБОТА	260
М. Підгірна : НОВИЙ СТАН В ПРАЦІ ДРУЖИННИКІВ СУМ	262
*** : СВЯТОЧНИЙ НАКАЗ НА ЗАКРИТТЯ СВІТ. ОЛІМП. ЗЛЕТУ	264
*** : ЗВЕРНЕННЯ ДО МОЛОДІ УКРАЇНИ	265
*** : ЗВЕРНЕННЯ ДО МОЛОДІ ВІЛЬНОГО СВІТУ	266
Дяв : НАША ПРИСУТНІСТЬ НА ОЛІМПІАДІ В МЮНХЕНІ	267
МІП : СВІТОВА ОЛІМПІАДА І УКРАЇНСЬКІ СПОРТОВЦІ	270
*** : ВОДА НА МОСКОВСЬКИЙ МЛИН	271
*** : З ПРИВОДУ ЧЕРГОВОГО БРУТАЛЬНОГО АКТУ	272
*** : КОМІТЕТ ОХОРОНИ МОГИЛИ СП.П. МАЦЕЙКА	274

ПОЕЗІЯ. ПРОЗА

Б. Бора : МОЛОДІЙ УКРАЇНІ. СУЧАСНИКАМ. ДО УКРАЇНИ. МОЯ ДОБА	276
С.М. Фостун : ОСІНЬ	279
*** : ІСТОРІЯ УКРАЇНИ	280

НАУКА, КУЛЬТУРА МИСТЕЦТВО

Б. Антоненко-Давидович : КУЛЬТУРА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ	281
Олена Звичайна : В ОБОРОНІ НАШОГО СОБОРНОГО ПРАВОПИСУ	285
*** : НОВА КНИЖКА	289
В. Попович : ЮРІЙ НАРБУТ	290
М. Підгірна : ДО ПРАЦІ ДРУЖИННИКІВ КУЛЬТУРНИКІВ	295
*** : РЕЗОЛЮЦІЇ КОМІСІЇ ДРУЖИННИКІВ КУЛЬТУРНИКІВ	297

ВИХОВНИКИ

Яроф. Р. Драган : ГЕРОЇЗМ	298
*** : ПОСТАНОВИ КОМІСІЇ ДРУЖИННИКІВ-ВИХОВНИКІВ	302

СУСПІЛЬНИКИ

М. Францевич : ДРУЖИННИКИ-СУСПІЛЬНИКИ В СЬОГОДНІШНЬОМУ СВІТІ	303
*** : РЕЗОЛЮЦІЇ ДРУЖИННИКІВ-СУСПІЛЬНИКІВ	309

МІЖНАРОДНИКИ

*** : УКРАЇНСЬКА ПРОБЛЕМАТИКА НА СВІТОВОМУ ФОРУМІ	310
*** : ПОСТАНОВИ КОМІСІЇ ДРУЖИННИКІВ-МІЖНАРОДНИКІВ	313
МІП : МОЛОДА ПАТРІОТКА	314

ФІЗКУЛЬТУРНИКИ

*** : ПОСТАНОВИ КОМІСІЇ ДРУЖИННИКІВ-ФІЗКУЛЬТУРНИКІВ	315
---	-----

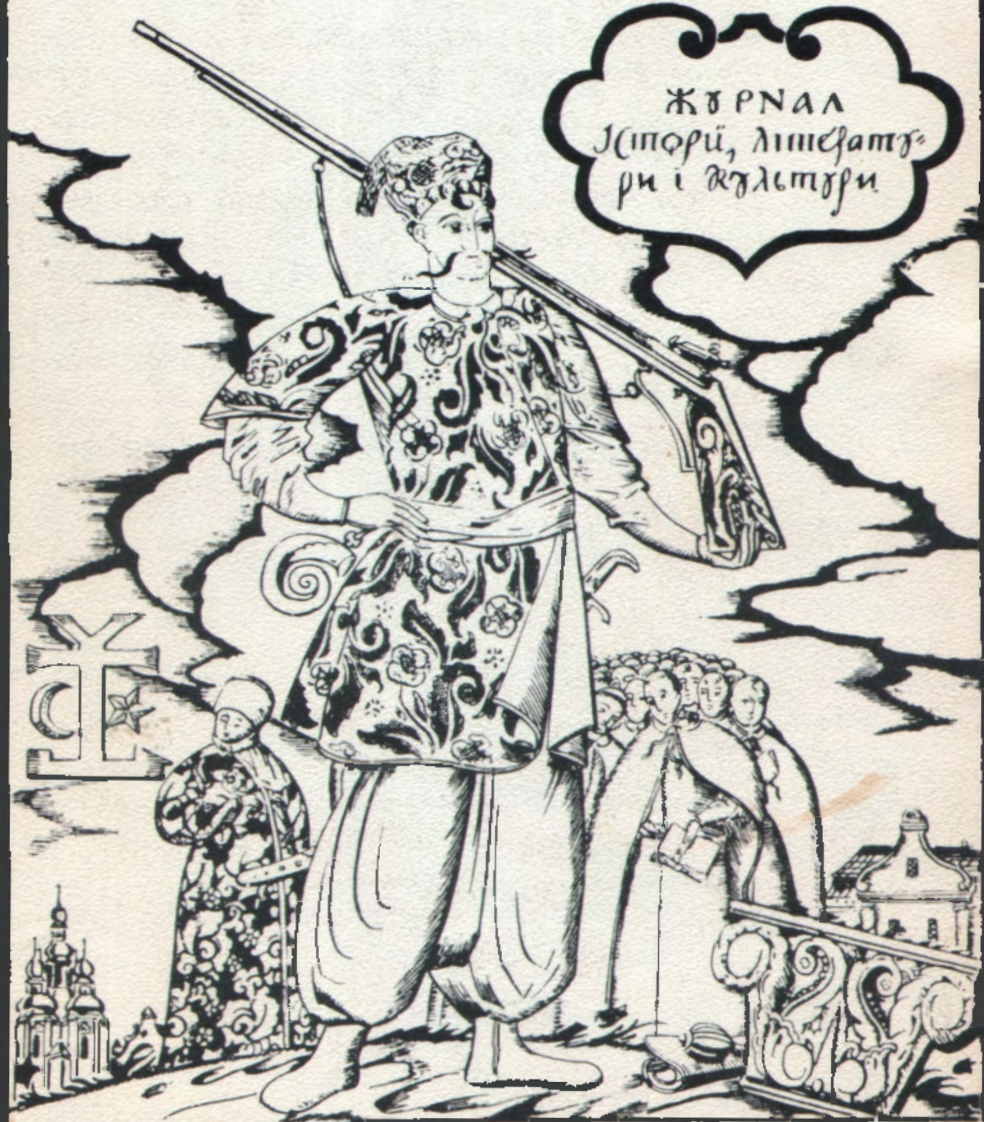
УКРАЇНСЬКЕ СТУДЕНТСТВО У СВІТІ

*** : ТУСМ ВІДБУВ СВІЙ 13-й КОНГРЕС	316
*** : ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ЗИМОВИЙ ТАБІР НА ФРАНКОПОЛІ	317
ЩАСТЯ БАЖАЄМ	318
ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ	319

НА ОБКЛАДИНЦІ : М. ЧЕРЕШНЬОВСЬКИЙ : СКУЛЬПТУРА С. БАНДЕРИ
Ю НАРБУТ : ГРАФІКА З ОБКЛАДИНКИ ЖУРНАЛА 1919.

НАШЕ МИНУЛЕ

ЖУРНАЛ
Исторіи, літератури
и і культуры

1919

Видавниче М-во
"А. Ф. ЯКОБЪ"
г. Київ

ЧИСЛО
I-2